

STOCKHOLMS EKOSYSTEM FÖR STARTUPS 2025

Trender, utmaningar och vägar framåt

FÖRORD

Stockholm har under lång tid varit ett av världens mest dynamiska ekosystem för startups. Här möts entreprenörskap, forskningsmiljöer i världsklass, hög teknisk kompetens och en kultur som välkomnar nya idéer. Tillsammans har detta format en miljö som många städer ser som förebild.

Men försprång är aldrig statiska. Den globala omvandlingen går snabbt – kapitalmarknader förändras, konkurrensen om talang intensifieras och städer över hela världen investerar målmedvetet i sina innovationsmiljöer.

Samtidigt ökar kraven på hållbarhet, regelverk inom tech utvecklas i snabb takt och den geopolitiska osäkerheten gör framtidsplaneringen mer komplex. I detta läge kan vi inte förlita oss på historiska framgångar. Vi behöver förstå utvecklingen och agera strategiskt för att stärka vår position som en ledande världsstad.

Mot den bakgrunden har Stockholm Business Region tagit fram denna rapport. Syftet är att fördjupa kunskapen om Stockholms startupekosystem med blicken riktad mot 2030: vilka globala och lokala trender som påverkar oss, vilka strategiska vägval som blir avgörande och hur vi tillsammans kan stärka stadens attraktionskraft för entreprenörer, talang och kapital.

Rapporten bygger på en dataanalys, dokumentstudier och intervjuer med centrala aktörer i Stockholm samt experter i Amsterdam, London och Paris. Resultaten visar tydligt att Stockholm står starkt. Samtidigt är det uppenbart att vår position inte kan tas för given. Tre frågor framträder särskilt tydligt: hur vi säkerställer kapitalförsörjningen i ett nytt investeringslandskap, hur vi bygger och behåller en långsiktigt hållbar talangbas och hur vi koordinerar ett allt mer komplext ekosystem så att fler kan hitta rätt stöd vid rätt tidpunkt.

Detta är inte en rapport som ger alla svar, men den erbjuder ett viktigt underlag för samtal, prioriteringar och gemensamt ansvarstagande. Stockholm Business Region har i uppdrag att samla, facilitera och skapa arenor där stad, akademi, näringsliv och ekosystemets aktörer kan samverka och agera tillsammans. Den här rapporten är tänkt att vara ett stöd i det arbetet – för politiska beslutsfattare, tjänstepersoner, investerare, entreprenörer och alla andra som vill bidra till att stärka Stockholms innovationskraft och fortsatta utveckling.

Jag vill rikta ett varmt tack till alla er som medverkat med kunskap, tid och perspektiv i arbetet, både här i Stockholm och i våra systerekosystem runt om i Europa. Er generositet är en central förklaring till Stockholms framgång och en styrka vi nu måste fortsätta bygga vidare på. Stockholm har alla förutsättningar att fortsätta ta position internationellt. Men det kräver att vi gör det tillsammans.

Staffan Ingvarsson
VD
Stockholm Business Region

SAMMANFATTNING

Rapporten är tänkt att fungera som ett strategiskt underlag för beslutsfattare, offentliga aktörer, investerare och andra som arbetar med att utveckla Stockholms startup-ekosystem. Ambitionen är att den ska stödja ett mer samlat och långsiktigt arbete där Stockholms aktörer tillsammans skapar förutsättningar för ett konkurrenskraftigt, inkluderande och framtidssäkert ekosystem.

Sammanfattningen har uppdaterats i januari 2026 för att spegla **viktiga förändringar i omvärlden som har påverkat ekosystemet under året – inte minst en snabb teknologisk utveckling, skiftande kapitalflöden och framväxten av nya snabbväxande bolag.**

2025 har varit ett år präglad av både osäkerhet och förnyelse. Geopolitiska spänningar, ekonomiska svängningar och en fortsatt omställning mot hållbarhet och digitalisering har förändrat spelplanen för startups globalt. Samtidigt har Stockholm visat en stark förmåga att anpassa sig. Nya unicorns som Tandem Health, Legora och Lovable har tillkommit under 2025, och den accelererande AI-utvecklingen har stärkt stadens position inom deeptech, generativ AI och avancerad digital infrastruktur. **Dessa förändringar bekräftar den innovationskraft som länge kännetecknat Stockholm** – men de synliggör också behovet av fortsatt strategiskt fokus.

Rapportens resultat bygger på djupintervjuer med 25 experter från Stockholm och tre av Europas mest dynamiska startup-miljöer: Amsterdam, London och Paris. Tillsammans ger de en bild av vilka faktorer som kommer vara avgörande för Stockholms utveckling framöver.

Tre huvudinsikter står särskilt ut:

1. Kapitalflöden förändras snabbt och kräver nya modeller.

Venture capital-marknaden har svalnat sedan 2021 och investeringslogiken har skiftat mot lönsamhet, robusta affärsmodeller och mätbar samhällsnytta. Samtidigt ökar det internationella kapitalet sin närvaro i Stockholm, vilket skapar möjlighet till tillväxt men också risk för att lokalt ägande och inflytande försvagas. För att möta utvecklingen pekar flera aktörer på behovet av kollektiva investeringsmodeller, som Pay it Forward 2.0, där ekosystemet gemensamt mobiliserar kapital, kunskap och nätverk.

2. Talangförsörjningen är Stockholms akilleshäl – men också en strategisk möjlighet.

Efterfrågan på spetskompetens inom AI, mjukvaruutveckling, säkerhetsteknik och hållbar innovation ökar snabbt. Samtidigt är konkurrensen global. För att Stockholm ska behålla sin attraktionskraft krävs både kortsiktiga lösningar för att underlätta internationell rekrytering och långsiktiga satsningar på att stärka den lokala talangbasen. Entreprenörskap i skolan, universitetsnära innovationsmiljöer och inkluderande förebilder är centrala delar av framtidens kompetensstrategi.

3. Fragmentering bromsar ekosystemets potential.

Antalet aktörer, initiativ och plattformar växer – vilket i grunden är positivt – men utan samordning riskerar helheten att bli svårnavigerad för entreprenörer. Internationella jämförelser visar att städer som lyckas etablera neutral och legitim ekosystemkoordinering skapar bättre förutsättningar för tillväxt, kapitalresiliens och internationell attraktionskraft. Stockholm har en stark kultur av öppenhet och samarbete, men behöver samla aktörer kring en gemensam riktning för att behålla sin position.

Sammantaget visar rapporten att Stockholm har ett ovanligt starkt utgångsläge: en djup teknisk kompetensbas, världsledande universitet, internationellt erkända startups och en kultur som värdesätter innovation och hållbarhet. Men framgången är inte självklar. I en tid när andra städer investerar kraftfullt i sitt innovationsledarskap behöver Stockholm fortsätta utveckla sina strukturer, sina samarbetsmodeller och sin attraktionskraft – så att kommande generationers entreprenörer kan forma de företag som tar staden in i 2030-talet.

4. Ett skifte från IT-undret på 2000-talet till ett AI-drivet innovationsledarskap under 2030-talet.

Stockholms internationella genomslag under 2000-talet – ofta beskrivet som ett IT-under – byggde på snabbväxande, globala digitala bolag. Den kommande utvecklingsfasen präglas i högre grad av AI-intensiva, samhällsnära och mer kapitalkrävande innovationer, där krav på säkerhet, robusthet och långsiktigt ansvar ökar. För att möjliggöra detta skifte behöver ekosystemet stärka sin förmåga att samordna kapital, talang, data och infrastruktur över sektorsgränser. Utan ett sådant strukturellt lyft riskerar Stockholm att tappa internationell konkurrenskraft, trots ett fortsatt starkt utgångsläge.

INLEDNING

Nystartade företag med en innovativ affärsidé och hög tillväxtpotential – startups – är motorer som driver ekonomisk tillväxt. I Stockholm skapar startups framtidens lösningar, nya arbetstillfällen och utmanar etablerade branscher. Startups är viktiga för att stärka konkurrenskraften både i Stockholm och i hela Sverige. Genom innovativa idéer och affärsmodeller spelar startups en viktig roll i arbetet med att hitta lösningar på samhällsutmaningar som klimatförändringar, utanförskap och ohälsa.

Att driva startupbolag är utmanande och misslyckanden är en naturlig del i processen – bara en av tio tar sig vidare till scale-up-fasen och av dem lyckas ungefär en av tjugo att bli ett etablerat bolag. **För att fler startups ska lyckas i Stockholm behövs ett välfungerande ekosystem där entreprenörer, investerare, akademi och andra aktörer samverkar.** Konkret handlar det om att ge entreprenörer möjligheter att testa sina idéer, produktutveckla och hjälpa dem att växa.

Stockholm har länge varit en attraktiv miljö för startups, men den internationella konkurrensen hårdnar och stadens ledande position är inte självklar. Städer över hela världen investerar kraftfullt i sina ekosystem och många är på väg att komma i kapp Stockholm. För att inte halka efter behöver vi ställa oss frågan – Vad ska Stockholm göra för att vara en av världens ledande startup-städer även efter år 2030?

I den här rapporten tittar vi närmare på Stockholms startup-ekosystem med fokus på framtiden. Vi har tagit hjälp av ledande experter i Stockholm, London, Amsterdam och Paris för att identifiera de viktigaste trenderna som påverkar förutsättningarna för Stockholms startup-ekosystem de närmaste åren. Rapporten lyfter både möjligheter och utmaningar som Stockholm kommer möta. Målet är att identifiera insatser som krävs för att befästa och utveckla Stockholms roll och position bortom år 2030.

Analysen som presenteras i denna rapport genomfördes under januari–maj 2025. Sedan dess har vissa omvärldsförändringar tillkommit som beaktas i den uppdaterade sammanfattningen.

ORDLISTA

Accelerator – Ett program som hjälper mer etablerade startups att växa snabbt genom intensivt stöd under en begränsad tidsperiod.

Climatetech – Teknologi och innovationer som syftar till att minska klimatpåverkan eller anpassa samhällen till klimatförändringar, till exempel lösningar inom energi, transport, industri, jordbruk och klimatanpassning.

Coworking space – Delade kontorsutrymmen där startups och entreprenörer kan arbeta och nätverka.

Creativetech – Teknologi som används för att skapa och förbättra konstnärliga och kreativa uttryck, som digital design, animation, VR, ljud- och bildproduktion.

Deeptech – Avancerad teknologi baserad på vetenskapliga genombrott, som AI, kvantdatorer och bioteknik, med potential att lösa komplexa samhällsutmaningar.

Defencetech – Teknik och innovationer som utvecklas för militärt bruk och försvar, som vapen, övervakning och cybersäkerhet.

Dual use – Avser teknik som kan användas för mer än ett syfte – både i civila sammanhang och inom försvar eller säkerhet. Det kan till exempel handla om mjukvara, AI eller digitala system som utvecklas för företag, sjukvård eller offentlig sektor, men som också kan användas för militära eller säkerhetsrelaterade ändamål. När teknik har så kallad dual use-karaktär krävs särskild hänsyn till ansvar, lagstiftning och hur tekniken sprids och används.

Ekosystem – Det samlade nätverket av investerare, entreprenörer, forskare och organisationer som stödjer startups.

Exit – När en startup säljs genom uppköp eller börsintroduktion för att ge aktieägarna och investerare avkastning.

Fintech – Teknikdrivna innovationer inom finansiella tjänster, det vill säga hur digital teknik används för att effektivisera, förändra eller ersätta traditionella sätt att hantera pengar, lån, betalningar, investeringar etcetera.

Healthtech – Hälso- och sjukvårdsteknik, det vill säga alla teknologiska lösningar som syftar till att förbättra vården och hälsan för människor, till exempel digital vård, biotech och medicinsk AI.

Inkubator – En verksamhet som stödjer nystartade företag i ett tidigt skede genom rådgivning, nätverk och resurser under en längre utvecklingsperiod.

Life science – Företag som arbetar inom forskning, utveckling, tillverkning samt återförsäljning av produkter eller tjänster som bidrar till människors hälsa.

Mobilitet och Transport – Lösningar för hur människor, varor och fordon rör sig – ofta med fokus på hållbarhet, digitalisering, delningsekonomi eller autonom teknik.

Next-generation AI technologies – Nästa generations AI-teknologier, såsom generativ och industriell AI, som bygger på avancerade modeller och används i tillämpningar med höga krav på tillförlitlighet, skalbarhet och robusthet.

Pay it forward – En filosofi inom startupkulturen där entreprenörer, investerare och mentorer hjälper andra utan att omedelbart förvänta sig något i gengäld.

Proptech – Teknologi som förbättrar och effektiviserar fastighetsbranschen, till exempel digital förvaltning och smarta hem.

Software as a Service (SaaS) – En affärsmodell där mjukvara erbjuds som en tjänst via internet, ofta i form av en prenumeration.

Scaleup – En startup som har lyckats växa och nu expanderar sin verksamhet på en större marknad.

Seed funding – Ofta den första finansieringsrundan där en startup får initialt kapital för att utvecklas.

Series A, B, C – Olika investeringsrundor där startups tar in mer kapital för att skala upp verksamheten.

Startup – Ett nystartat företag som strävar efter att utveckla och lansera en innovativ produkt eller tjänst, ofta med fokus på snabb tillväxt och skalbarhet. Startups kännetecknas av deras höga risk och potential för hög avkastning samt deras förmåga att utmana och omvärta etablerade marknader.

Sovereign AI – AI-lösningar där data, modeller och beräkningskapacitet hanteras och kontrolleras inom nationella eller europeiska ramar, med fokus på datasuveränitet, säkerhet, regelefterlevnad och tydligt ansvar för drift över tid.

Unicorn – Ett privatägt startupbolag som har nått en värdering på minst 1 miljard dollar.

Venture Capital (VC) – Riskkapital från professionella investerare som satsar på startups med hög tillväxtpotential.

Vertikal – Ett specifikt branschområde eller marknadssegment som startups fokuserar på, till exempel fintech, healthtech eller greentech.

Ängelinvestorare – En privat investerare som satsar pengar i en tidig startup.

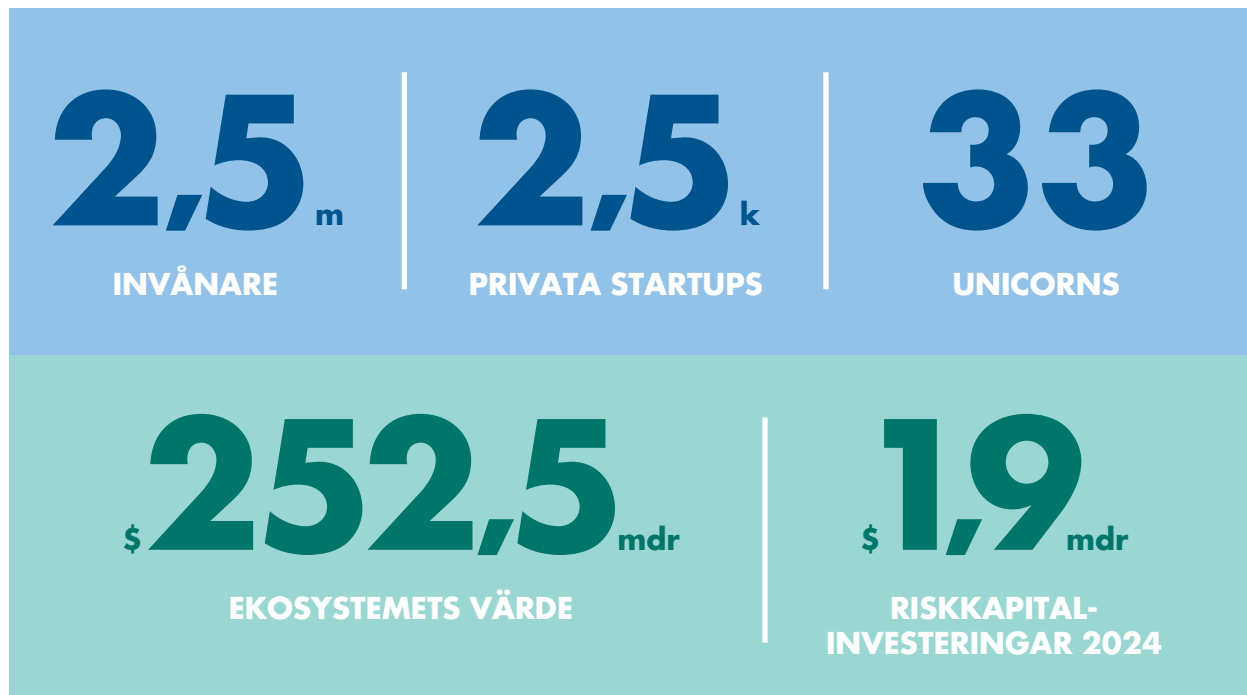
INNEHÅLL

2	Förord
3	Sammanfattning
5	Inledning
6	Ordlista
1	8 Stockholm – en grogrund för framgångsrika startups
9	Aktörerna som formar Stockholms startup-ekosystem
11	Sektorerna som driver Stockholms startupsuccé
12	Hur Stockholms startup-ekosystem växte fram
2	15 Konkurrensen ökar – Stockholm behöver agera mer samlat för att behålla sin position
16	Nya kapitalflöden ändrar förutsättningarna för startups
18	Ett ekosystem i behov av fler talanger
19	Ett koordinerat och inkluderande startup-ekosystem
20	Osäkerheter i omvärlden påverkar Stockholms startup-ekosystem
3	21 Från utmaning till möjlighet – tre scenarier för Stockholms startup-ekosystem
22	Scenario 1: Ändrade kapitalflöden hanteras genom Pay it forward 2.0
23	Scenario 2: Stockholm utbildar nästa generations entreprenörer
23	Scenario 3: Stockholm utvecklar samarbetet i ekosystemet
4	24 Insatser för framtiden – lärdomar från London, Paris och Amsterdam
25	Amsterdam – Internationellt handelsnav med stark hållbarhetsprofil
27	London – Världsledande inom riskkapital med stor internationell talangpool
29	Paris – Växande finans- och technav med stark hemmamarknad
31	Fyra ekosystem i blickfånget – Stockholms ekosystem i jämförelse med Amsterdam, London och Paris
5	34 Från insikter till handling – hur kan Stockholms startup-scen stärkas?
35	Utforska nya sektorer genom ekosystemets befintliga styrkeområden
36	Tänk nytt kring kompetensförsörjning – bygg lokal kompetens och påverka nationell policy
36	Bygg Stockholms ekosystem starkt tillsammans
	37 Bilaga 1. Studiens genomförande
37	Intervjuer med representanter för Stockholms startup-ekosystem
38	Intervjuer med representanter för andra startup-ekosystem
38	Dokumentstudie

STOCKHOLM – EN GROGRUND FÖR FRAMGÅNGSRIKA STARTUPS

Stockholm är en dynamisk miljö för startups och trots att Sverige är ett litet land har huvudstaden en stark position globalt. I rankningar placerar sig Stockholm som nummer 23 i topplistan över världens främsta ekosystem för startups¹. Med en hög andel unicorns² per capita och en forskningsintensiv miljö lockar staden både kapital och talang. På senare år har Stockholm även blivit en plats för så kallade impact unicorns – företag som kombinerar snabb tillväxt med lösningar på globala utmaningar.

Nya unicorns som Tandem Health, Legora och Lovable tillkom under 2025 och stärker position inom healthtech, edtech och generativ AI.

Källa: Dealroom avser Stockholms län

1. Startup Genome: Global Startup Ecosystem Report 2024

2. Framgångsrika startups som har nått en värdering på över en miljard dollar.

Aktörerna som formar Stockholms startup-ekosystem

Stockholms startup-ekosystem består av ett sammanhängande system av aktörer som tillsammans möjliggör innovation, tillväxt och internationell konkurrenskraft³.

Ekosystemet omfattar allt från corporate-investerare och privat kapital till inkubationsmiljöer, utbildningsinstitutioner, nätverk, mötesplatser och offentliga finansiärer, samt ett stort antal snabbväxande bolag och unicorns. Varje del av ekosystemet fyller en distinkt funktion, men det är samspelet mellan delarna som skapar systemets styrka.

Kapital, kompetens, affärsmöjligheter och talang cirkulerar kontinuerligt mellan aktörerna – från idé och forskning, via bolagsbyggande och skalning, till internationell expansion och återinvestering i nästa generation företag.

Ekosystemet är inte statiskt utan utvecklas i takt med omvärldsförändringar, tekniksprång och globala marknadsförskjutningar. Nya aktörer tillkommer, roller förändras och samarbeten formas över sektors- och organisationsgränser. På så sätt präglas Stockholms startup-ekosystem av ständig rörelse, anpassningsförmåga och långsiktig förnyelse.

Exemplen ska ses som ett axplock av aktörer och är inte avsedda att ge en heltäckande bild av ekosystemet.

Källa: Stockholm Business Region

3. Isenberg, D. J. (2010). The Big Idea: How to Start an Entrepreneurial Revolution. Harvard Business Review

Centrala aktörer och funktioner i Stockholms startup-ekosystem

• Unicorns & Scaleups

Denna kategori omfattar ledande unicorns och etablerade scaleups med stark Stockholmsnärvaro och internationell räckvidd. Dessa bolag fungerar som draglok i ekosystemet genom att skapa arbetstillfällen, attrahera internationellt kapital och talang samt återinvestera erfarenhet, kompetens och kapital i nya bolag. De bidrar därmed till ekosystemets mognad, legitimitet och långsiktiga dynamik.

• Private Capital (VC, Growth, Angels)

Det privata kapitalet i Stockholm omfattar riskkapitalbolag, tillväxtinvestorer och organiserade affärsängelnätverk som tillsammans finansierar bolag genom hela utvecklingsresan – från tidiga skeden till internationell expansion. Utöver kapital tillför dessa aktörer strategiskt stöd, styrelsekompetens och globala nätverk, vilket är avgörande för bolagens skalning och konkurrenskraft.

• Corporate & Industrial Partners

Strategiska industriella och finansiella partners bidrar till innovation och kommersialisering genom pilotsamarbeten, investeringar, upphandling och gemensam produktutveckling. Dessa aktörer tillför marknadstillgång, industriell kompetens och global räckvidd, vilket är särskilt viktigt för bolag inom exempelvis deeptech, mobilitet, energi och industrinära innovation.

• Public Funding & Policy Support

Offentliga aktörer på lokal, nationell och europeisk nivå spelar en central roll genom att dela risk, möjliggöra långsiktiga satsningar och skapa hävstång för privat kapital. Finansiering, policyutveckling och stöd till kommersialisering bidrar till att stärka ekosystemets systemkapacitet, särskilt i tidiga och kapitalintensiva skeden samt inom forskningstunga områden.

• Incubation, Acceleration & Commercialisation

Inkubatorer, acceleratorer och innovationskontor stödjer övergången från idé till bolag och vidare till marknad. Genom strukturerade program, affärsutveckling, mentorskap och tillgång till investerarnätverk bidrar dessa aktörer till högre kvalitet i bolagsbildning och snabbare kommersialisering. I Stockholm finns både breda och specialiserade initiativ, inklusive inom deeptech och life science.

• Education, Research & Talent Supply

Utbildnings- och forskningsinstitutionerna utgör grunden för ekosystemets långsiktiga kompetensförsörjning. De bidrar med teknisk, medicinsk, affärsmässig och kreativ kompetens samt med forskning i internationell framkant. Genom samverkan med näringsliv och startups säkerställs ett kontinuerligt inflöde av talang och kunskap till ekosystemet.

• Networks, Communities & Ecosystem Builders

Nätverk och community-byggnad aktörer skapar social infrastruktur i ekosystemet genom att bygga förtroende, möjliggöra kunskapsutbyte och stärka relationer mellan entreprenörer, investerare, industri och offentlig sektor. Deras arbete är ofta långsiktigt och strukturellt, med fokus på representation, inkludering och hållbara samverkansformer.

• Meetups, Conferences & International Exposure

Återkommande konferenser och mötesarenor i Stockholm bidrar till synlighet, internationellt inflöde och kopplingar till globala innovationsnätverk. Dessa plattformar fungerar som nav för möten mellan startups, investerare, företag och beslutsfattare och stärker Stockholms position som en öppen och internationellt attraktiv startupstad.

• Media, Data & Narrative

Datapattformar, analysaktörer och specialiserad media bidrar till transparens, jämförbarhet och berättelsen om Stockholms startup-ekosystem. Genom att synliggöra bolag, investeringar och trender skapas legitimitet, strategiskt beslutsunderlag och internationell synlighet för ekosystemets utveckling.

• Physical Infrastructure (Co-working, Hubs, Testbeds)

Fysiska innovationsmiljöer såsom coworkingytor, hubbar och testbäddar skapar täthet och underlättar samarbete, kunskapsutbyte och praktiskt genomförande. Dessa platser fungerar som vardagliga mötespunkter där idéer utvecklas, testas och skalas, och där olika delar av ekosystemet möts i praktiken.

Sektorerna som driver Stockholms startupsuccé

Stockholm har under de senaste decennierna etablerat sig som en ledande innovationsmiljö inom flera framträdande sektorer – ofta benämnda vertikaler – där teknologisk utveckling, entreprenörskap och kapitalflöden samverkar. Dessa sektorer utgör idag tydliga styrkeområden där Stockholm hävdar sig väl i både nationell och internationell konkurrens. Stockholms specialisering inom vissa sektorer har bidragit till att göra staden särskilt attraktiv för både innovatörer och investerare. Det har också positionerat Stockholm som ett nav för framtidens lösningar.

Under 2025 accelererade utvecklingen inom generativ AI, med flera snabbväxande bolag i Stockholm och en ökad etablering av AI-drivna lösningar inom både offentlig och privat sektor.

Stockholms starka sektorer

- **Climatetech och Greentech** Lösningar för att hantera samhällsproblem och skapa positiva sociala, miljömässiga eller ekonomiska effekter. Sellpy, Greeniron, Novatron, Polarium, Einride, Flox, MycoMine och Eartbanc är exempel på Stockholmsbaserade bolag inom den här sektorn.
- **Artificiell intelligens (AI)** Teknik som gör det möjligt för system att analysera data, lära sig av mönster och fatta eller stödja beslut, ofta med tillämpningar inom automatisering, prediktion, personalisering och beslutsstöd. AI är en tvärgående möjliggörande teknologi som används inom flera av Stockholms starka sektorer, däribland fintech, healthtech, industri, utbildning och kreativa näringar. Under mitten av 2020-talet har AI blivit en av de mest kapitalintensiva vertikaler i Stockholms startup-ekosystem, med ett tydligt fokus på tillämpad, ansvarsfull och skalbar AI. Exempel på Stockholmsbaserade bolag inom AI-området är Sana Labs, Mavenoid, Lovable och Peltarion.
- **Creativetech** Teknologi som används för att skapa och förbättra konstnärliga och kreativa uttryck, som digital design, animation, VR, ljud- och bildproduktion. Den här sektorn innefattar till exempel gaming, e-sport, musik och fashiontech. King, Spotify, Mojang Studios, DICE och Paradox Interactive är exempel på framgångsrika studios i Stockholm.
- **Deeptech** Lösningar som bygger på banbrytande vetenskapliga eller tekniska genombrott. Det är lösningar som inte bara förbättrar befintlig teknik, utan som grundar sig i avancerad forskning och har potential att lösa komplexa samhällsutmaningar. Stockholmsbaserade företag som Mavenoid, Sana Labs och Lovable driver utvecklingen i den här sektorn.
- **Fintech** Teknikdrivna innovationer inom finansiella tjänster. Det handlar alltså om hur digital teknik används för att effektivisera, förändra eller ersätta traditionella sätt att hantera pengar, lån, betalningar, investeringar och mycket mer. Exempel på bolag i Stockholm är Klarna, Trustly, Anyfin och Juni. Andra exempel på stockholmsbaserade deeptech-bolag, är Novatron som verkar inom avancerad energiteknik och grundforskning samt Terrafy som tillämpar djup teknisk och vetenskaplig kompetens inom klimatdata och riskmodellering för finansiella marknader.
- **Healthtech** Hälso- och sjukvårdsteknik, det vill säga alla teknologiska lösningar som syftar till att förbättra vården och hälsan för människor, till exempel digital vård, biotech och medicinsk AI.⁴ I Stockholm finns till exempel bolag som Biolamina, are-to-translate, Mendi, Kry, Mindler och Neko Health som är verksamma i den här sektorn.
- **Mobilitet och Transport** Lösningar för hur människor, varor och fordon rör sig – ofta med fokus på hållbarhet, digitalisering, delningsekonomi eller autonom teknik. De utmanar traditionella modeller för transport och logistik genom att använda ny teknik och affärsmodeller. Einride, Candela, Voi, AirMee, Wayblar och UbiGo är exempel på Stockholmsbaserade bolag inom den här sektorn.
- **Proptech** Teknisklösningar som syftar till att förnya och effektivisera fastighetsbranschen. Det handlar om hur digitala verktyg och innovationer används för att utveckla, förvalta, sälja, köpa eller använda fastigheter och byggnader på smartare och mer hållbara sätt. I den här sektorn finns bolag som Tmpl och Vyer i Stockholm.

4. Healthtech har också kopplingar till den något bredare life science-branschen som innefattar företag som arbetar inom forskning, utveckling, tillverkning samt återförsäljning av produkter eller tjänster som bidrar till människors hälsa.

Hur Stockholms startup-ekosystem växte fram

Stockholm har en lång historia av entreprenörskap och innovation som har varit avgörande för utvecklingen av stadens startup-ekosystem och position. Från 1960-talets tidiga initiativ till dagens techhub har en rad strategiska satsningar och förändringar lagt grunden till en av Europas främsta innovationsmiljöer. Denna historiska utveckling har inte bara format dagens dynamiska ekosystem – den fortsätter att skapa förutsättningar för nästa generations entreprenörer och innovationer.

1960–1980

Grunden till Stockholms moderna startup-ekosystem lades under perioden 1960–1980, i nära samspel mellan akademi, industri och offentlig sektor. Under 1960-talet byggde Kungliga Tekniska högskolan (KTH) successivt upp starka forskningsmiljöer inom teknik, naturvetenskap och tillämpad ingenjörskonst. Dessa miljöer blev centrala för kunskapsutveckling, kompetensförsörjning och teknologisk förnyelse, och skapade tidigt förutsättningar för kommersialisering av forskning.

Parallellt präglades perioden av ett nära samarbete mellan stora industriföretag, staten och akademien, vilket bidrog till att etablera en kultur där teknisk innovation sågs som en strategisk tillgång för samhällsutveckling och internationell konkurrenskraft. Denna modell, ofta beskriven som en tidig form av innovationssystem, lade grunden för ett långsiktigt tänkande kring forskning, utveckling och entreprenörskap.

Under 1970- och 1980-talen stärktes dessa förutsättningar ytterligare genom mer strukturerade initiativ för att stödja innovation och kunskapsöverföring. Etableringen av nationella stödstrukturer såsom SISP bidrog till att formalisera arbetet med inkubatorer, science parks och innovationsmiljöer. Detta skapade en tydligare brygga mellan akademisk forskning, näringsliv och nya entreprenöriella initiativ i Stockholm.

Sammantaget innebar perioden att Stockholm tidigt utvecklade starka institutionella och kunskapsmässiga förutsättningar för tekniskt entreprenörskap. Även om startup-begreppet ännu inte var etablerat, lades här de strukturer och kompetenser som senare möjliggjorde framväxten av ett dynamiskt och internationellt konkurrenskraftigt startup-ekosystem.

1990 TALET

På 1990-talet tog utvecklingen av Stockholms startup-ekosystem fart på allvar genom en kombination av strategiska avregleringar, infrastruktursatsningar och ökade investeringar i kunskap och teknik. Telekommarknadens avreglering 1991 öppnade upp för nya aktörer och lade grunden för innovation inom digital kommunikation, med långsiktiga effekter för hela det svenska tech-landskapet.

Under den senare delen av 1990-talet började Kungliga Tekniska högskolan (KTH), Stockholms universitet och Handelshögskolan i Stockholm att mer systematiskt utveckla innovations- och inkubatorverksamhet. Dessa satsningar, som tog form kring slutet av decenniet, skapade tydligare strukturer för kommersialisering av forskning och bidrog till framväxten av en ny generation teknikbaserade bolag.

Samtidigt infördes den så kallade Hem-PC-reformen 1998, vilket innebar att en stor del av befolkningen fick tillgång till datorer i hemmet. Reformen bidrog kraftigt till att höja den digitala kompetensen och skapade en bred användarbas för digitala tjänster och nya affärsmodeller.

Parallellt genomförde Stockholms stad, genom STOKAB, en tidig och omfattande utbyggnad av ett öppet svartfibernet. Denna infrastruktursatsning blev en strategisk konkurrensfördel för Stockholm och möjliggjorde snabb bredbandsutveckling, hög kapacitet och låga trösklar för nya aktörer. Tillsammans bidrog dessa faktorer till att placera Stockholm i framkant av den digitala utvecklingen redan innan millennieskiftet.

2000 TALET

2000-talet präglades av en kombination av internetdriven tillväxt och ökad globalisering. När IT-bubblan sprack kring millennieskiftet innebar det ett abrupt avbrott i den första digitala expansionsfasen, men skapade samtidigt förutsättningar för en ny generation entreprenörer – formade av erfarenheterna från tidigare överetablering och med ett starkare fokus på hållbara affärsmodeller och internationell skalbarhet.

Under 2000-talet blev Stockholm hem för flera av världens mest inflytelserika techbolag, där Skype (grundat 2003) banade väg för global digital kommunikation, Spotify (grundat 2006) revolutionerade musikindustrin och Klarna (grundat 2005) lade grunden för Stockholms starka position inom fintech. Dessa bolag bidrog till att etablera Stockholm som en internationellt relevant techmiljö med tidigt globalt fokus.

Parallellt förbättrades villkoren för entreprenörskap och riskkapital successivt genom förändringar i regelverk och skattesystem, vilket ökade attraktiviteten för investeringar i tillväxtbolag. Samtidigt professionaliserades den svenska riskkapitalmarknaden, med ett växande antal aktörer specialiserade på teknikdrivna bolag i tidiga skeden.

Ett viktigt strukturellt tillskott under perioden var etableringen av STING år 2002, som skapade ett långsiktigt stöd för högteknologiska startups genom inkubation, affärsutveckling och kapitalnätverk. Sammantaget lade 2000-talet grunden för den internationella genomslagskraft som Stockholms startup-ekosystem uppnådde under det efterföljande decenniet.

2010 TALET

Under 2010-talet befäste Stockholm sin position som ett av Europas ledande startup-ekosystem och fick internationellt rykte som en "Unicorn Factory", med ett högt antal snabbväxande bolag och unicorns per capita. Kombinationen av skalbara affärsmodeller, tidigt globalt fokus, ett mognande riskkapitalekosystem och växande startup-nätverk bidrog till denna utveckling. SUP46, som öppnade 2013, blev en central mötesplats för entreprenörer, investerare och internationella aktörer.

Flera bolagsframgångar satte Stockholm tydligt på den globala startupkartan. Klarna etablerade sig som en ledande internationell fintech-aktör, Truecaller förändrade telefonkommunikation i stor skala och King nådde globalt genomslag med Candy Crush Saga. Samtidigt skapade satsningar på digitalisering av offentliga tjänster nya marknader för startups inom govtech och e-hälsa. När EU:s dataskyddsförordning GDPR trädde i kraft 2018 innebar det både ökade regulatoriska krav och nya affärsmöjligheter inom dataskydd, cybersäkerhet och ansvarsfull datahantering. Parallellt etablerade sig Norrsken Foundation som en central aktör för impact-investeringar, vilket bidrog till en växande rörelse av startups med fokus på samhällsnytta och hållbarhet. ll

2020 TALET

Under 2020-talet har Stockholms startup-ekosystem utvecklats i takt med ett förändrat globalt och europeiskt landskap. Coronapandemin accelererade digitalisering inom områden som edtech, e-handel och distansarbete, men markerade också slutet på en period av snabb, kapitaldriven tillväxt inom bred konsumenttech.

I stället har ett tydligt skifte skett från 2010-talets IT- och plattformsdrivna tillväxt mot ett mer AI-drivet och tekniskt komplext innovationsparadigm. Under mitten av 2020-talet har Stockholm etablerat sig som ett starkt nav för AI-utveckling, med tillämpningar inom bland annat fintech, hälsa, industri, utbildning och kreativa näringar, i kombination med ett ökat fokus på ansvarsfull användning av data och AI-teknik.

Parallellt har deeptech åter fått en mer central roll i ekosystemets utveckling, efter en period då plattforms- och konsumentorienterad tech dominerade. Tillväxten märks inom områden som avancerad energi, klimat- och miljöteknik, life science, materialforskning och infrastrukturlösningar. Utvecklingen drivs av starka forskningsmiljöer, ett ökat industriellt engagemang samt ett växande intresse från både offentliga och privata investerare för långsiktigt teknologiskt värdeskapande.

Den ökade geopolitiska instabiliteten under 2020-talet har samtidigt lett till ett starkare fokus på cybersäkerhet, försvarsteknologi, resiliens och så kallad dual-use-innovation. För Stockholm innebär detta nya möjligheter i gränslandet mellan civil teknik, samhällssäkerhet och industriell konkurrenskraft.

Utvecklingen sammanfaller med ett tydligt skifte i europeisk politik, där initiativ som EU:s Startup- och Scaleup-strategi och den bredare konkurrenskraftsagenda som vuxit fram under mitten av decenniet markerar ett ökat fokus på teknologisk suveränitet, produktivitet och Europas långsiktiga konkurrenskraft. För Stockholm innebär detta både ökade möjligheter till finansiering och internationellt samarbete, samt högre krav på strategisk positionering inom prioriterade teknikområden.

Sammantaget kännetecknas Stockholms startup-ekosystem under 2020-talet av ett ökat fokus på AI, deeptech och strategisk teknologi, där innovation i allt högre grad kopplas till samhällsresiliens, hållbar omställning och Europas långsiktiga konkurrenskraft.

KONKURRENSEN ÖKAR – STOCKHOLM BEHÖVER AGERA MER SAMLAT FÖR ATT BEHÅLLA SIN POSITION

Ett ekosystem står aldrig still och omformas ständigt. Förutsättningarna för entreprenörer att starta, växa och konkurrera på en global marknad skiftar över tiden. Genom djupintervjuer med drygt 25 experter både i och utanför Stockholm har vi identifierat trender, utmaningar och strategiska osäkerheter för Stockholms startup-ekosystem. Dessa kommer inte bara forma förutsättningarna för ekosystemet fram till år 2030 utan även stadens konkurrenskraft. De identifierade trenderna återfinns inom tre centrala teman.

Källa: Dealroom

Nya kapitalflöden ändrar förutsättningarna för startups

Tillgång till kapital är en grundförutsättning för startups i alla utvecklingsfaser – från att validera en idé och utveckla en produkt till att skala upp och expandera. Trenden vi ser idag är att kapitalflödena ändrar riktning och minskar i volym. Konsekvensen blir att Stockholms startups möter ett nytt investeringslandskap.

Investeringsviljan minskar och kapitalflöden går till vissa sektorer

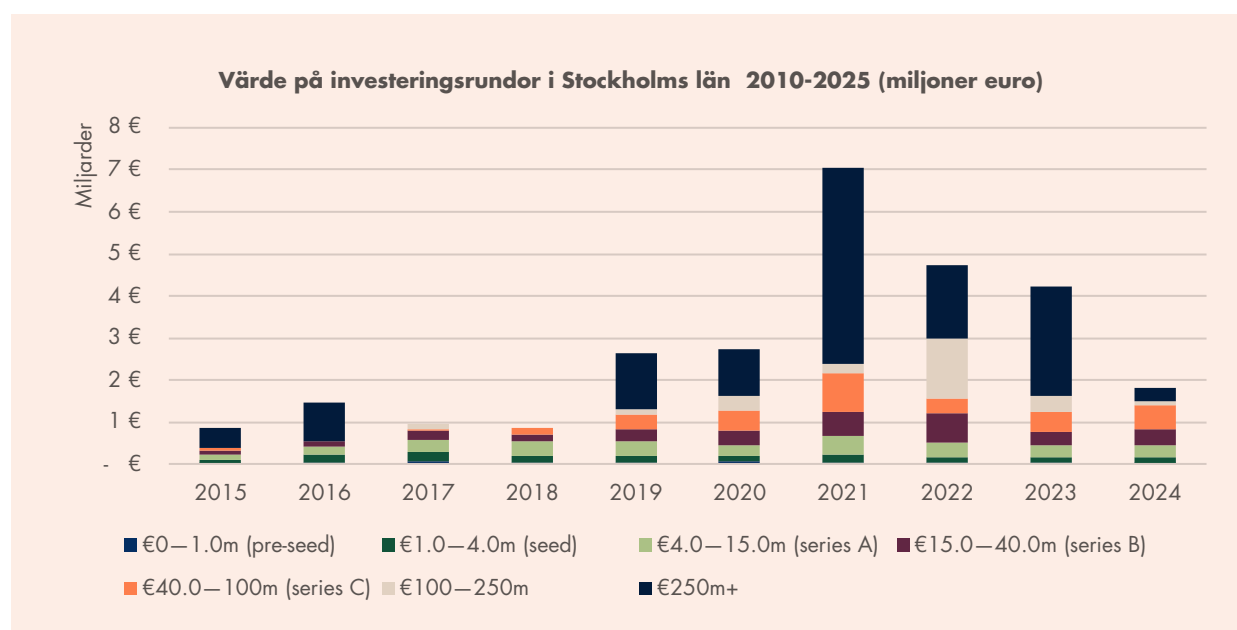
Stockholms startup-ekosystem står inför ett avgörande skifte där kapitalets logik håller på att förändras. Minskad investeringsvilja, ökade internationella kapitalflöden och en global omställning mot hållbarhet och digitalisering påverkar i grunden hur investeringar sker – och vilka aktörer som får tillgång till dem.

Sedan 2021 den totala värderingen av svenska techbolag minskat med 16 procent⁵. Det är en del av en bred global trend där techsektorn kyls ned efter år av kraftig tillväxt. Högre räntor, inflation, geopolitiska spänningar och minskat risktagande har bidragit till att många riskkapitalfonder blivit mer selektiva i sina investeringar. Detta har påverkat det svenska ekosystemet – under 2023 sjönk de totala VC-investeringarna i Sverige med 12 procent jämfört med 2022⁶. Stockholm, som står för cirka 54 procent av Sveriges samlade techinvesteringar⁷, påverkas i hög grad. I Stockholms län har värdet på investeringsrundorna minskat stadigt sedan toppnoteringen 2021, för att 2024 landa på nivåer mer i linje med åren 2015–2020.

Trots den generella nedgången har det internationella kapitalintresset ökat. Utländska investerare deltog i 33 procent av alla VC-rundor i Sverige under 2023, vilket är en historiskt hög nivå⁸. Ett ökat engagemang syns till exempel från amerikanska och brittiska fonder, såsom Sequoia Capital, Accel och Balderton, som i allt högre grad söker nordiska tillväxtmöjligheter inom flera av Stockholms starka sektorer⁹.

Tidigare fokus på snabb tillväxt ersätts nu av en ökad betoning på lönsamhet, robusta affärsmodeller och hållbarhetsvärde. Enligt European Investment Fund har impact-investeringar – där finansiell avkastning kombineras med mätbara samhällseffekter – blivit en prioriterad strategi för en växande andel europeiska fonder¹⁰.

Ett ökat engagemang syns till exempel från amerikanska och brittiska fonder såsom Sequoia Capital, Accel och Balderton Capital, som i allt högre grad söker nordiska tillväxtmöjligheter inom flera av Stockholms starka sektorer. Samtidigt har AI-sektorn

Källa: Dealroom

5. Dealroom (2024). Nordic Ecosystem Report.

6. Tillväxtanalys (2024). Riskkapitalstatistik 2023.

7. Invest Stockholm (2023). Startup Ecosystem Factsheet.

8. Dealroom (2024). Nordic Ecosystem Report.

9. Sifted (2024). "Why international VCs are eyeing the Nordics in 2024".

10. European Investment Fund (2023). EIF Market Insights Report.

under 2025 attraherat en oproportionerligt stor andel av riskkapitalet, där omkring nära 30 procent av allt investerat riskkapital i svenska techbolag gått till AI-relaterade bolag, vilket tydligt speglar investerares prioriteringar och den starka positionen för AI-drivna startups i Stockholm.

Tidigare fokus på snabb tillväxt har i ökande grad ersatts av en betoning på lönsamhet, robusta affärsmodeller och långsiktigt hållbart värdeskapande. Dessa förändrade investerarprioriteringar innebär att kapitalet fortsätter att koncentreras till utvalda sektorer, särskilt impacttech, deeptech och AI-driven innovation. Under 2023 tog svenska impact-startups emot 3,5 miljarder euro i riskkapital, motsvarande 19 procent av Europas samlade greentech-investeringar. Även deeptech-sektorn uppvisar stark tillväxt, och Sverige har etablerat sig som den tredje största deeptech-marknaden i Europa, till stor del drivet av världsledande forskning vid Kungliga Tekniska högskolan (KTH) och Chalmers tekniska högskola¹².

Självgående finansieringskultur utmanas av globala spelregler

Det ökade inflödet av utländskt kapital kommer inte utan kostnad. Bland olika aktörer i ekosystemet finns en oro över att kontrollen av svenska tillväxtbolag i större utsträckning flyttas bort från Stockholm och Sverige. När avgörande beslut om strategi, produktutveckling, expansion och exit fattas av aktörer utan lokal förankring, riskerar värden som långsiktighet och samhällsnytta att gå förlorade. Detta gäller inte minst inom framtidskritiska områden som AI, energiteknik, cybersäkerhet och samhällsinfrastruktur – där teknologisk suveränitet och nationell kontroll är avgörande.

Stockholms traditionella finansieringskultur, där framgångsrika entreprenörer återinvesterar i nya bolag, utmanas nu av en ny global kapitallogik. Den lokala pay-it-forward-mentaliteten, som länge varit en grundsten i ekosystemets innovationskraft, hotas när kapital, ägande och inflytande i högre grad koncentreras till internationella aktörer med andra avkastningskrav och tidshorisonter. Det riskerar att minska svenska grundares inflytande över utvecklingen av det ekosystem de själva har byggt upp.

Utvecklingen innebär att Stockholm – trots ökat kapitalinflöde – kan tappa i förmåga att strategiskt styra sin egen innovationsmiljö. Fler exits sker tidigare i företagets utveckling, ofta via utländska uppköp, och värdeskapandet flyttas utomlands. Det finns en risk att erfarenheter, nätverk och återinvesteringar flyttas bort från den lokala ekonomin.

Under 2025 förstärktes trenden ytterligare, med ett växande inflöde av amerikanska, brittiska och asiatiska investerare som söker stabila europeiska marknader

Men i denna omställning öppnas också nya möjligheter. Internationella samarbeten, gränsöverskridande investeringar och globala kapitalpooler länkar samman städer, universitet och innovationskluster på nya sätt. Stockholm kan dra nytta av sin höga tekniska kompetens, stabila institutioner och starka startup-kultur för att tillsammans med internationella samarbetspartners konkurrera om kapital, talang och uppmärksamhet.

11. Dealroom. (2024). Impact & GreenTech Investment Report.

12. Dealroom. (2024). Deep Tech in Europe 2024: Market Landscape.

FOTO: FOND&FOND

Ett ekosystem i behov av fler talanger

Stockholms startup-ekosystem bygger på en stark kompetensbas och tillgång till ledande universitet. Kombinationen av akademisk spets, livskvalitet och innovationsklimat gör staden attraktiv. Men konkurrensen om talanger är stenhård. Utmaningen är inte bara att attrahera och behålla kompetens, utan även att förstärka stadens position.

Kompetensbrist inom nyckelområden och teknologier

Grunden för Stockholms startup-ekosystem vilar på djup kunskap, internationell dragningskraft och en kultur där innovation förädlas. Staden har tillgång till en bred och högkvalificerad kompetensbas från flera av Sveriges mest renommerade lärosäten – däribland KTH, Karolinska Institutet och Handelshögskolan i Stockholm¹³. Samtidigt har den globala konkurrensen om talang hårdnat och Stockholm står inför en akut kompetensbrist inom vissa nyckelområden och teknologier.

Enligt branschorganisationen TechSverige har techsektorn i Stockholm ett årligt behov av ett nettotillskott på cirka 18 000 personer för att möta marknadens krav. Bristen är särskilt märkbar inom cybersäkerhet, mjukvaruutveckling och IT-projektledning. Vidare finns en stor efterfrågan på expertis inom AI, datadriven utveckling och hållbarhetsteknik. Denna kompetensbrist är en allvarlig utmaning och riskerar att påverka stadens konkurrenskraft¹⁴.

Internationell kapplöpning om kompetens och talanger

Samtidigt som behovet av kompetens i Stockholm är stort hårdnar den internationella kapplöpningen om talanger ytterligare. Flera länder genomför reformer vilket gör att städer som Berlin, Paris och Amsterdam får fördel med skatteincitament, förenklade visumprocesser och förbättrade boendevillkor för att attrahera internationell spetskompetens¹⁵. I jämförelse upplever olika aktörer i ekosystemet Sverige som alltmer reglerat och svårtillgängligt. Det finns en etablerad bild av att stramare regelverk kring arbetstillstånd för högkvalificerade yrkesgrupper försvårar rekrytering. Detta gäller särskilt för mindre bolag och startups med begränsade resurser¹⁶.

De upplevda svårigheterna att attrahera kompetens riskerar att urholka Sveriges internationella attraktionskraft som kunskapsnation. Forskare, ingenjörer och entreprenörer väljer i ökande grad att etablera sig i ekosystem som erbjuder bättre löner, större flexibilitet och snabbare vägar in på arbetsmarknaden – särskilt inom framtidsområdena AI, kvantteknik och deeptech¹⁷.

För att behålla konkurrenskraften i Stockholm krävs ett inflöde av internationella talanger. Det handlar inte bara om att förenkla regelverk – utan även om att skapa ett helhetserbjudande kring boende, livskvalitet, yrkesmöjligheter och familjeintegration. Flera andra länder har redan agerat: Frankrike – har infört "French Tech Visa"¹⁸, Nederländerna erbjuder särskilda "highly skilled migrant"-lösningar¹⁹ och Storbritannien har lanserat ett nytt Global Talent Visa²⁰ för tech- och forskningssektorerna.

I Sverige har frågan om att attrahera fler internationella talanger till Stockholm diskuterats under lång tid och de senaste åren har flera initiativ tagits. Ett konkret exempel på detta är att Tillväxtverket har fått i uppdrag att stärka den nationella samordningen för att attrahera och behålla högkvalificerad internationell kompetens²¹. Samtidigt kan internationell talangattraktion inte ensamt lösa den stora kompetensbrist som ekosystemet upplever. För att långsiktigt försörja Stockholm med efterfrågad kompetens behöver ekosystemet både utveckla den lokala och nationella potentialen och fortsätta attrahera internationell spetskompetens.

Under 2025 har flera europeiska länder infört mer restriktiva villkor för tech-talangers arbetskraftsinvandring, vilket ytterligare skärper konkurrensen globalt. Det gör det ännu viktigare för Stockholm att stärka sina egna talangflöden – samtidigt som staden måste vara konkurrenskraftig i att locka och behålla internationell expertis.

13. Universitetskanslersämbetet (UKÄ). Universitetsrankningar och jämförelser internationellt, 2023.

14. TechSverige (2024) Kompetensbehoven inom tech.

15. OECD. International Migration Outlook 2023.

16. Sveriges Ingenjörer. Arbetskraftsinvandring – hinder och möjligheter, 2023.

17. McKinsey & Company. The State of AI Talent, 2023.

18. French Tech. French Tech Visa for Founders, 2024.

19. Government of the Netherlands. Highly skilled migrant scheme, 2024.

20. UK Home Office. Global Talent Visa Guidance, 2024.

21. Tillväxtverket. Uppdrag att främja Sveriges attraktionskraft för internationell kompetens, 2024.

Ett koordinerat och inkluderande startup-ekosystem

Stockholms startup-ekosystem utvecklas i en tid präglad av ökad osäkerhet och snabba förändringar i omvärlden. Geopolitisk turbulens, den globala klimatomställningen och nya tekniska paradigmskiften påverkar både förutsättningarna för tillväxt och de typer av innovationer som efterfrågas. Utvecklingen skapar också osäkerhet kring vilken roll städer ska spela i framtidens innovationssystem, samtidigt som riskbild, investeringslogik och marknadsdynamik förändras. Sammantaget uppstår nya utmaningar men också möjligheter för aktörer som kan navigera i ett mer komplext och oförutsägbart landskap.

Samverkan som strategi – nyckeln till ett fungerande startup-ekosystem

Strategisk samverkan och koordinering präglar de ekosystem för startups som just nu växer. Ett levande startup-ekosystem kräver mer än starka idéer. Det behövs samspel mellan aktörer, öppenhet mellan sektorer och ett gemensamt ansvarstagande för inkludera fler. En av de mest framträdande trenderna i dagens startupmiljö är skiftet från isolerade insatser till behov av strategisk samverkan: fler inser att innovation inte sker i ett vakuum utan på platser där relationer, resurser och kunskap länkas samman i gemensam riktning.

Samtidigt ökar antalet initiativ, stödfunktioner och nätverk i snabb takt. Det är i grunden positivt, men skapar också ett nytt problem: fragmentering. Utan vägledning och koordinering riskerar entreprenörer att gå miste om stöd i avgörande skeden. Internationellt ser vi hur samordnade plattformar och branschspecifika nav växer fram så att startups lättare kan hitta resurser och kontakter utifrån sina behov och mognadsnivåer.

I Sverige är frågan om koordinering av ekosystem redan högaktuell. Aktörer som Vinnova tar fram en playbook för hur ekosystem kan länkas samman, men det praktiska arbetet kräver också ett klokt, lokalt och närvarande ledarskap. En framgångsfaktor för att lyckas med samordningen är en neutral koordinator att hålla samman helheten. Samtidigt är den här typen av koordinering i högsta grad en organisk process som bygger på relationer och ett långsiktigt, förtroendebaserat samspel mellan offentliga aktörer, universitet, näringsliv och civilsamhälle. De städer och regioner som lyckas odla sådana nätverk blir mer attraktiva för kapital, kompetens och internationella samarbeten. Det räcker inte längre med enskilda framgångar. Hela systemet måste fungera och framför allt förmå att mobilisera aktörer i en gemensam riktning.

Ambitioner om mångfald och inkludering möter motstånd globalt

Mångfald och inkludering har varit viktiga drivkrafter inom Stockholms startup-ekosystem under en längre tid. Både i Stockholm och globalt finns en medvetenhet om att innovation och mångfald går hand i hand, vilket utmanar bilden av vem som ses som entreprenör. Den traditionella bilden av entreprenören som en urban, riskbenägen och individualistisk vit man i 30–50-årsåldern ifrågasätts i allt högre grad – och ersätts av en bredare förståelse för vem som kan driva innovation och företagande. Forskning visar att företag med större mångfald i ledningen inte bara presterar bättre ekonomiskt, utan också har högre innovationsförmåga och bättre motståndskraft mot kriser²². En varierad bakgrund hos entreprenörer och investerare bidrar till kreativa problemlösningar, marknadsinsikter och starka nätverk – faktorer som alla är avgörande för att bygga konkurrenskraftiga företag i en internationell kontext²³.

Trots detta finns fortfarande betydande utmaningar, såsom bristande tillgång till kapital för entreprenörer som är kvinnor, ojämlikhet i rekryteringsprocesser och exkluderande normer som påverkar vilka som får möjlighet att växa. Endast 1 procent av det europeiska riskkapitalet går till bolag grundade av kvinnor, och en liknande trend syns i Sverige²⁴. För att skapa ett mer inkluderande entreprenörsklimat behöver Stockholm lyfta fram alternativa framgångsberättelser som utmanar normen och breddar synen på vem som kan vara entreprenör. Detta är inte endast en rättvisefråga, utan ett sätt att öka innovationshöjden och konkurrenskraften.

Stockholms strävan efter inkludering utmanas just nu av externa krafter. Under den senaste tiden har internationella aktörer försökt påverka Stockholmsföretag och offentliga verksamheter att begränsa inkluderingsinitiativ²⁵ – ett tydligt exempel på hur globala politiska strömningar kan påverka och utmana de värderingar som länge har präglat Stockholms startup-ekosystem.

22. McKinsey & Company (2020), Diversity Wins: How Inclusion Matters

23. Boston Consulting Group (2018), How Diverse Leadership Teams Boost Innovation

24. Atomico (2022), State of European Tech

25. Amerikanska ambassaden kräver stopp för inkludering på Stockholmsföretag. Dagens Nyheter, 2025-05-04, <https://www.dn.se/ekonomi/amerikanska-ambassaden-kraver-stopp-for-inkludering-pa-stockholmsforetag/USA:s-ambassad-kraver-lydnad-av-stockholms-stad-bisarrt>. Dagens Nyheter, 2025-05-06, <https://www.dn.se/sverige/usas-ambassad-kraver-lydnad-av-stockholms-stad-bisarrt>

Osäkerheter i omvärlden påverkar Stockholms startup-ekosystem

Ett levande startup-ekosystem kräver samspel, öppenhet och ett gemensamt ansvar för att skapa tillväxt som inkluderar många. Samtidigt utmanas värderingar kring mångfald och inkludering av politiska krafter, vilket skapar osäkerhet kring vilken roll städer som Stockholm kan och vill spela i detta föränderliga landskap.

Geopolitisk turbulens och maktförskjutningar

Vi befinner oss i en period där den globala maktordningen är under omförhandling. Traditionella allianser utmanas, nya block växer fram, och stormakter positionerar sig alltmer aggressivt i både ekonomiska och teknologiska frågor. Handelskrig, sanktioner och militär upprustning påverkar inte längre bara stater – utan även privata investeringar, tekniköverföring och internationella samarbeten. Några tydliga exempel på detta är USA:s skatte- och investeringspolitik, Kinas globala positionering och NATO:s roll i Europa.

Geopolitiken påverkar hur riskkapital fördelas mellan regioner, hur tillgången till halvledare och andra nyckelkomponenter säkras, samt hur bolag planerar sin internationella expansion. När spänningar ökar mellan Kina och USA, eller när EU stramar åt exportkontroller, blir konsekvenserna direkt kännbara även för startups som verkar i en global värdekedja. För Stockholm innebär det att startup-ekosystemet behöver vara bättre rustat för att hantera yttre påverkan och att kapitalflöden snabbt ändrar riktning. Startups med utländska kunder, leverantörer eller ägare kan även drabbas direkt av restriktioner eller politisk turbulens.

Klimatomställning och fysiska kriser som driver ny lokalisering

Klimatkrisen har gått från ett framtida hot till verklighet där konsekvenserna slår ojämnt mot olika delar av världen. Fler företag kommer tvingas ta hänsyn till fysisk klimatrisk när de väljer etableringsort: översvämningar, bränder och extremvärme påverkar allt från försäkringspremier, tillgång till arbetskraft och infrastrukturens driftsäkerhet. Det innebär att det som är en attraktiv plats håller på att omdefinieras. Samtidigt är internationell klimtpolicy, subventioner för grön omställning och ESG-krav under lupp i både EU och

USA, vilket skapar en osäkerhet kring hur framtidens kapitalflöden kommer se ut för företag med höga hållbarhetsambitioner.

Stockholm står både inför utmaningar och möjligheter. Klimatförändringarna ger upphov till extremväder och naturkatastrofer i andra delar av världen, vilket kan göra Norden och Stockholm till en mer attraktiv plats för företag som söker stabilitet och förutsägbarhet. Samtidigt växer en betydande innovationskraft fram inom hållbarhet och klimatlösningar i Stockholms startup-ekosystem – från bolag som utvecklar fossilfri energi och cirkulär logistik till aktörer som Norrskan som accelererar global impact-teknologi. Men det förutsätter att Stockholm tydligt positionerar sig som en framtidssäkrad plats för grön innovation – med tillgång till fossilfri energi, stabil infrastruktur och tydliga incitament för hållbar utveckling.

Nya teknologiska paradigmskiften

Teknikutveckling inom AI, kvantteknik och bioteknik kan rita om spelplanen snabbt och koncentrera inflytande till nya aktörer och geografier. Utvecklingen går extremt snabbt och riskerar att förändra branscher, kompetenskrav och affärsmodeller i grunden, vilket kommer producera både vinnare och förlorare. De städer som först etablerar sig som ledare inom dessa områden har potential att dominera globalt.

Men dessa skiften är inte bara tekniska – de är också politiska och ekonomiska. Vilka länder som bygger infrastruktur, attraherar forskare, skapar regleringsmodeller och testar nya tillämpningar spelar roll. EU:s AI Act är till exempel ett försök att sätta spelregler globalt, men kan också bromsa innovation om den upplevs som byråkratisk. För Stockholm innebär trenden att ekosystemet inte bara behöver vara med, utan också vara drivande i utvecklingen.

FRÅN UTMANING TILL MÖJLIGHET – TRE SCENARIER FÖR STOCKHOLMS STARTUP-EKOSYSTEM

Stockholms framtida roll som innovationshub är inte självklar. Globala trender och snabba omvärldsförändringar utmanar Stockholms position och ställer viktiga frågor på sin spets: Hur påverkas startup-ekosystemet om kapitalflöden förändras? Vad händer om Stockholm förlorar talanger till andra städer? Och vilka risker följer av att insatser förblir okoordinerade?

Med utgångspunkt i de trender som tidigare beskrivits har vi tagit fram tre scenarier som skildrar möjliga utvecklingsvägar för Stockholm fram till år 2030. Dessa scenarier rymmer både potential att ta ekosystemet till nya höjder och risker som hotar att bromsa dess utveckling. Tillsammans ger de en bild av vad som står på spel – och varför det behövs insatser för att säkra Stockholms framtid som en innovationshub.

Källa: Dealroom

Scenario 1: Ändrade kapitalflöden hanteras genom Pay it Forward 2.0

När traditionella investeringar minskar behöver Stockholm hitta nya sätt att finansiera innovation. Pay it Forward 2.0 är en modell där aktörer i ekosystemet – företag, investerare, offentlig sektor och universitet – går samman och delar sina resurser för att stärka de startups som har störst potential. Att poola resurser innebär att varje aktör bidrar med det de har: kapital, nätverk, expertis, data eller infrastruktur. Tillsammans skapas en gemensam resursbas som blir större och mer kraftfull än vad någon aktör kan åstadkomma ensam.

Potential

I detta scenario använder Stockholm sin kollektiva styrka för att skapa nya kapitalflöden. Lokala aktörer investerar gemensamt i lovande företag, samtidigt som internationella partners bjuds in för att komplettera med ytterligare finansiering och marknadstillgång. Effekten blir att mer kapital stannar i ekosystemet, startups kan växa snabbare och Stockholm uppfattas som en stad där aktörer aktivt hjälper varandra framåt – och där avkastningen återinvesteras i nästa generation entreprenörer.

Risk

Om Stockholm inte agerar riskerar staden att tappa konkurrenskraft. Andra ekosystem har redan etablerat liknande modeller och drar till sig både kapital och talang. Startups söker sig då dit resurserna finns, och Stockholm går miste om tillväxtpotentialer. Utmaningen blir därför att snabbt samla ekosystemet kring en gemensam ambition: att mobilisera stadens styrkor och attrahera nya kapitalflöden som kan bära nästa våg av innovation.

Scenario 2: Stockholm utbildar nästa generations entreprenörer

När kampen om talang hårdnar satsar Stockholm på att forma framtidens entreprenörer redan i klassrummet. Genom att lyfta kreativitet och entreprenörskap från tidig ålder byggs en talangbas som stannar kvar och driver nya företag. Utan ett tydligt fokus på att stärka lokala förmågor riskerar Stockholm att halka efter när andra städer lockar till sig internationell spetskompetens.

Potential

Stockholm satsar på att odla framtidens entreprenörer redan från grundskolan. I en tid av geopolitisk turbulens och hård konkurrens om internationella talanger fokuserar staden på att utveckla de talangerna som finns i regionen. Fokus ligger på att skapa framtidstro och bygga förmågor att utveckla framtidens företag. Med en sammanhållen utbildning – från grundskola till universitet – som lägger mer fokus på kreativitet och entreprenörskap kan Stockholm skapa ett försprång och visa en alternativ väg till framgång bland unga. I förlängningen kommer fler talanger stanna i Stockholm, vilket leder till fler innovativa företag som attraherar investeringar.

Risk

Om Stockholm inte satsar på att utveckla lokala talanger flyttar kompetensen till andra platser. Utan en stark och självständig talangpool blir Stockholm alltmer beroende av att locka talanger från andra städer, som är svåra att konkurrera om, när andra städer driver igenom offensiv policy för att attrahera de skarpaste hjärnorna. Utan en långsiktig strategi för kompetensförsörjning och talangattraktion försvagas Stockholms ekosystem och bolagens möjligheter att utveckla de mest innovativa lösningarna.

Talang är inte lojal – den söker sig till de bästa förutsättningarna och startupmiljöerna. Hur kan Stockholms ekosystem agera nu för att bygga och behålla sin talangpool av innovativa individer idag och i framtiden?

Scenario 3: Stockholm utvecklar samarbetet i ekosystemet

För att möta framtidens utmaningar krävs innovation som bygger på samverkan. Genom att forma ett ekosystem där fler aktörer inkluderas – från startups till storföretag och civilsamhälle – skapar Stockholm en miljö där kreativitet och konkurrenskraft förstärker varandra. Men om helheten inte hålls samman riskerar innovationskraften att koncentreras till ett fåtal och stadens potential går förlorad.

Potential

Stockholms innovationssystem går från fragmenterad till samordnad. Fragmenterade stödstrukturer ersätts av plattformar där startups, offentlig sektor, akademi och storföretag samverkar effektivt. Med hållbarhet som ekosystemets sammanhållande kraft fortsätter Stockholm forma ett innovationskluster som konkurrerar som konkurrerar med de globalt ledande ekosystemen – men på sina egna villkor. Här byggs strukturer som gör ekosystemet ledande i att stötta impact-startups som utvecklar lösningar på stora samhällsutmaningar. Med sin inkluderande och resultatorienterade kultur blir Stockholm en stad med störst andel kvinnor, utrikesfödda och hbtqi-personer som driver framgångsrika startups. Stockholms hållbarhetsprofil skapar ett ekosystem där bredd och kreativitet frodas och där innovationer för morgondagens samhälle utvecklas av flera.

Risk

Om samarbetet inom av ekosystemet brister blir Stockholm ett innovationslandskap där resurser samlas hos ett fåtal aktörer, som kännetecknas av elitism i stället för inkludering. Mindre aktörer och socialt orienterade initiativ får inte det stöd de behöver för att växa och innovation kvävs av bristande struktur och öppenhet. Stockholm blir en stad där endast de största aktörerna får ta del av kapital och nätverk – och ekosystemet förlorar sin bredd och kreativitet. Detta gör staden sårbar för global konkurrens och intern stagnation.

Stockholm kan inte bygga framgång i ett fragmenterat system där få växer och många stängs ute. Hur kan Stockholm kanalisera sin kreativa kraft för att skapa ett sammanhållet och inkluderande ekosystem där framtidens innovationer skapas?

INSATSER FÖR FRAMTIDEN – LÄRDOMAR FRÅN LONDON, PARIS OCH AMSTERDAM

Scenarierna för Stockholms utveckling väcker frågor om hur olika aktörer kan agera för att möta globala trender och stärka stadens roll som en ledande miljö för innovation och tillväxt. Även om Stockholm har sina unika styrkor och förutsättningar finns det mycket att lära av andra städer som just nu driver utvecklingen framåt i högt tempo.

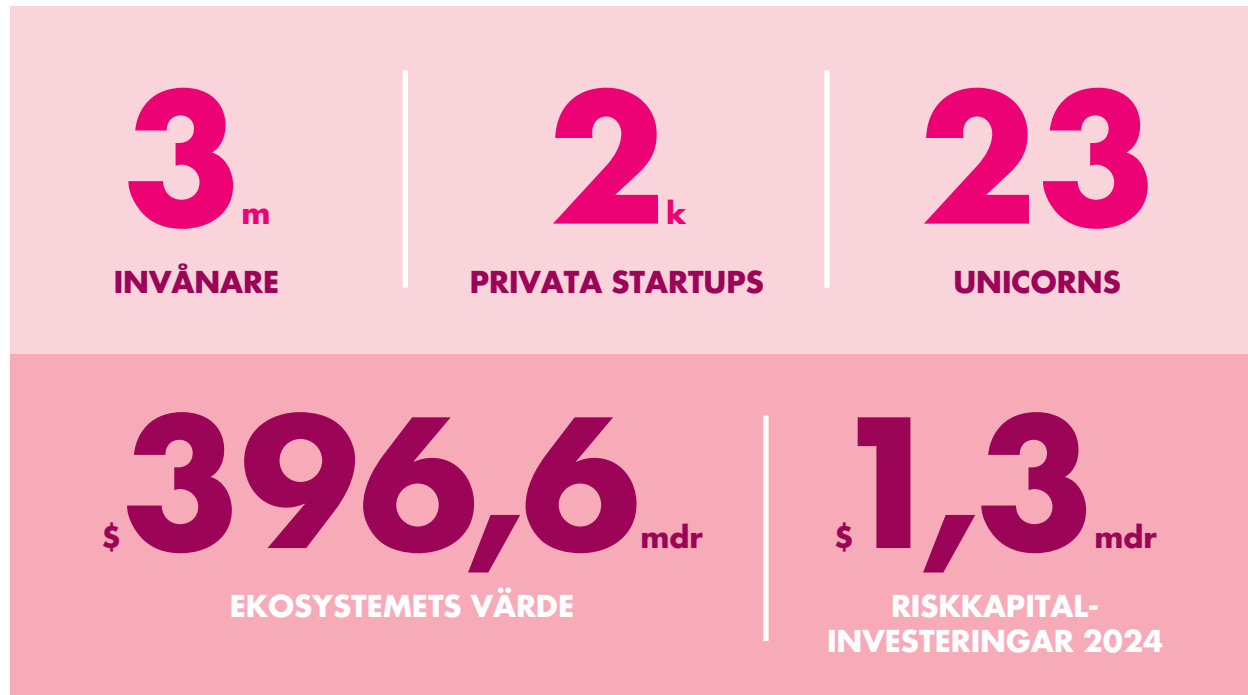
Vi lyfter därför erfarenheter från tre europeiska städer – Amsterdam, London och Paris. Dessa städer har, i likhet med Stockholm, mogna startup-ekosystem och ambitioner att fortsätta konkurrera internationellt. Här beskriver vi hur dessa städer arbetar strategiskt för att förbättra tillgången till kapital, kompetens och nätverk för startups. Avslutningsvis ställer vi städerna mot varandra – vilka ekosystem levererar starkast resultat när det kommer till investeringar, företagsvärderingar och unicorns?

FOTO: ANNA HÅLLAM

Amsterdam – Internationellt handelsnav med stark hållbarhetsprofil

Amsterdam har en företagsvänlig miljö med en stabil ekonomi, mycket är starkt politiskt stöd för näringslivet och god livskvalitet. Kulturen bidrar till att internationella företag och talanger attraheras till staden. Det skapar en plats där startups kan växa och blomstra i kapp med tulpanerna!

Källa: Dealroom

Amsterdam är ett internationellt handelsnav med stark infrastruktur och närhet till globala marknader, vilket lockat många multinationella bolag som Netflix, Uber, Amazon och Spotify. Det har bidragit till att ge lokala startups tillgång till globala affärsnätverk och en dynamisk affärsmiljö²⁶. Staden har ett etablerat startup-ekosystem som drar till sig internationella investerare, men ekosystemet är inte självförsörjande eftersom det saknas stora bolag som återinvesterar kapital i nya startups. Staden har en särskild styrkeposition inom hållbarhet och impact-startups. Amsterdams ekosystem är tätt sammanknutet med andra städer, där investeringarna är spridda över städer som Rotterdam, Eindhoven och Utrecht.

26. Startup Genome. (u.å.). The Historical Spirit of Amsterdam Lives On in its Thriving Startup Scene.
<https://startupgenome.com/article/the-historical-spirit-of-amsterdam-lives-on-in-its-thriving-startup-scene>

Amsterdam deltar i europeiska samarbeten – vill minska beroende av amerikanskt kapital

Med sin globala uppkoppling är Amsterdam beroende av amerikanskt kapital, vilket gör staden sårbar i dagens geopolitiska verklighet. Staden arbetar därför aktivt med att stärka sina samarbeten med andra

europeiska startup-ekosystem för att främja tillgången till internationellt nätverk och finansiering. Staden är en del av New Palo Alto, ett superkluster som inkluderar Paris, Berlin och München. Tillsammans står dessa städer för nästan hälften av Europas startup-värde och över 40 procent av alla enhörningar²⁷. Som en del av klustret stärker Amsterdam som attraktiv destination för startups. Under det senaste årtiondet har mängden riskkapital till städerna i superklustret niofaldigats och flera stora investerare planerar fortsatt stora investeringar²⁸. Amsterdam deltar även tillsammans med Stockholm i nätverken Scale Cities och Choose Europe, som ger tillgång till internationellt kapital och samverkan mellan snabbväxande ekosystem i Europa²⁹.

Amsterdam skiftar fokus – satsar på lokal talang i stället för internationell rekrytering

Amsterdam har länge varit framgångsrika i att attrahera internationell kompetens. Staden präglas av en hög andel engelsktalande invånare och en stark tradition av global rekrytering.

Företag i staden har under många år attraherat spetskompetens från hela världen, särskilt inom teknik- och innovationssektorerna. Men nu ändrar staden kurs. Från och med 2025 avvecklas flera av de tidigare initiativen för att locka utländska talanger, däribland det uppmärksammade deltagandet i MIT European Career Fair i Boston – ett evenemang som tidigare fungerat som en bro till toppstudenter från lärosäten som Harvard och MIT.

I stället riktas fokus mot att stärka den lokala arbetskraften för att matcha ekosystemets behov. För att stärka den lokala kompetensen gör Amsterdam investeringar i kompetensutveckling och att stärka utbildningsmöjligheter för lokala talanger. Staden satsar även på ökad inkludering genom att få in fler grupper på arbetsmarknaden. Detta strategiska skifte sker mot bakgrund av ett förändrat politiskt klimat i Nederländerna, där signaler om en mer restriktiv hållning gentemot arbetskraftsinvandring blivit allt tydligare. Trots attraktiva incitament som 30-procentsregeln (skattelättnader för högkvalificerade studenter) och särskilda visumprogram för kvalificerade migranter och entreprenörer, finns tecken på att landet blir mindre öppet för internationella yrkesverksamma. Detta kan påverka startups som är beroende av internationell arbetskraft.

Staden erbjuder stöd genom hela startupresan

Amsterdam erbjuder ett omfattande stöd till startups genom offentligt finansierade program, internationella initiativ och lokala event. Staden investerar i hela startupresan – från idéfas till internationell tillväxt – och

fungerar som en mellanhand mellan unga bolag och de resurser de behöver för att växa. Offentliga medel används inte bara för att delta i internationella mässor och lyfta stadens varumärke globalt, utan också för att stimulera lokala investerare att återinvestera i det regionala ekosystemet. Ambitionen är att bygga ett mer självbärande innovationssystem. Satsningar som StartupAmsterdam samordnar ett fyrtiotal initiativ och underhåller en interaktiv Startup Map som i realtid matchar bolag, kapital och coworking ytor.

På nationell nivå kompletteras det lokala stödet av satsningar som TechLeap, ett statligt finansierat program som fungerar som katalysator för det nederländska startup- och scaleup-ekosystemet. Programmet fokuserar på tre nyckelområden: kapitalförsörjning, talangattraktion och internationell expansion³⁰. Programmet tillhandahåller acceleratorerna Rise och TNW Soft landing³¹, som paketerar visum, nätverk och arbetsplats för internationella team. Genom offentlig-privata samarbeten skapar Amsterdam förutsättningar för stärkt koordinering av initiativ.

27. TechLeap. (2024). Global Startup Ecosystem Report 2024. <https://techleap.nl/media/global-startup-ecosystem-report-2024>

28. <https://www.wired.com/story/europe-is-the-new-palo-alto/>

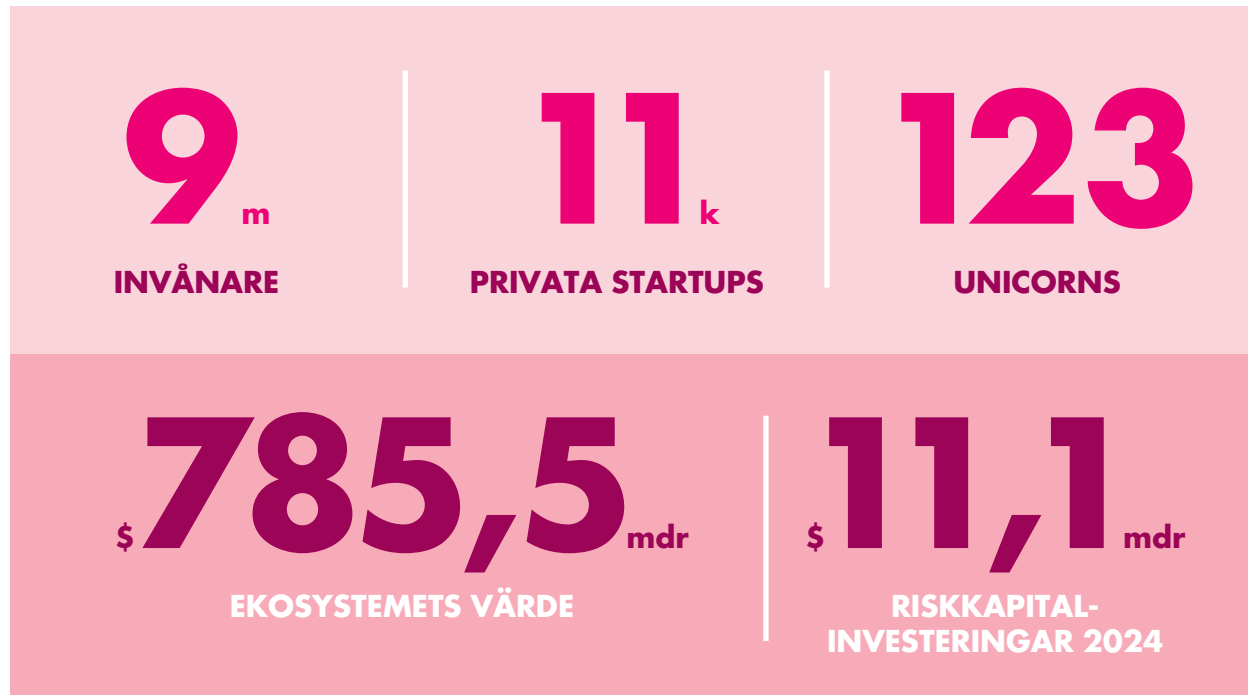
29. TechLeap. (2024). Global Startup Ecosystem Report 2024.

30. TechLeap.nl stödprogram: För mer information om TechLeaps stödinitiativ, se TechLeap.nl, Programmes, tillgänglig på: <https://techleap.nl/programmes>

31. <https://thenextweb.com/spaces/softlanding-amsterdam>

London – Världsledande inom riskkapital med stor internationell talangpool

London är Europas främsta stad för startups, tack vare sin stora hemmamarknad, världsledande riskkapitalsektor och breda internationella talangpool. Stadens position har utmanats av brexit och en ökad politisk osäkerhet. Trots det står staden sig fortsatt stark som ett nav för innovation och finansiering – som Big Ben tickar Londons startup-ekosystem vidare utan att sakta ner!

Källa: Dealroom

Som ett av världens mest sammanlänkade urbana områden präglas staden av hög befolkningstäthet, internationell rörlighet och en snabb omställningstakt inom arbetsliv och teknik. Storbritannien har under det senaste decenniet genomgått omfattande politiska och ekonomiska förändringar – från brexit till förändrade migrationsregler – vilket påverkat förutsättningarna för företagande och investeringar.

Samtidigt fortsätter London att vara en central aktör i Europas startuplandskap. Här finns en stark tradition av entreprenörskap, en väletablerad finanssektor och en öppen arbetsmarknad som lockar kompetens från hela världen. I denna miljö formas innovationsstödet, kapitalstrukturen och arbetsmarknadspolitiken – ofta i samspel mellan offentlig och privat sektor. För startups innebär det stora möjligheter, men också ett behov av att navigera i en komplex och föränderlig omvärld där konkurrensen om resurser är hård och tillgången till utrymme och arbetskraft inte alltid är självklar.

Mångsidiga finansieringsvägar gör tillväxt möjlig i alla skeden

London erbjuder ett brett utbud av finansieringsalternativ för startups, vilket gör det möjligt för företag att hitta kapital i olika utvecklingsfaser – från tidig idé till expansion.

Stadens roll som ett etablerat

finanscentrum innebär att det finns god tillgång till både privat och offentligt kapital. Dessutom finns ett brett utbud av regionala initiativ som kopplar startups till den globala marknaden³².

Startupbolag kan söka kapital från etablerade riskkapitalfonder som Accel, Index Ventures och Balderton Capital, men även via alternativa vägar som crowdfunding på plattformar som Seedrs och Crowdcube. Det breddar tillgången till kapital och ger företag fler valmöjligheter beroende på tillväxtfas och affärsmodell³³. År 2023 investerades över 20 miljarder dollar i Londons startup-ekosystem, vilket gör staden till en av Europas mest kapitalstarka miljöer för unga företag³⁴.

Utöver privat kapital erbjuder staden även statligt finansierade stödprogram och skatteincitament, särskilt riktade mot teknikintensiva sektorer som AI, fintech, cybersäkerhet och life science. Satsningar på digital infrastruktur och innovationshubbar, såsom Digital Catapult och Machine Intelligence Garage, bidrar till att stärka förutsättningarna för teknologidrivna bolag. Ett stort antal inkubatorer, acceleratorer och affärsnätverk samverkar dessutom med offentliga aktörer för att stödja tillväxt från idéstadiet till scale-up, vilket bidrar till ett sammanhängande ekosystem där olika resurser samordnas.

En global arbetsmarknad som lockar spetskompetens till staden

London har en stor andel internationell arbetskraft, vilket gör staden till en viktig knutpunkt för kompetens inom många branscher. Över hälften av stadens yrkesverksamma kommer från andra länder än

Storbritannien, vilket bidrar till ett brett och specialiserat utbud av färdigheter – särskilt inom teknik, forskning, finans och kreativa näringar. För att underlätta rekrytering av kvalificerade personer har Storbritannien infört flera visumprogram med olika inriktningar:

- **Global Talent Visa** riktar sig till personer med dokumenterad spetskompetens inom exempelvis vetenskap, teknik, kultur och humaniora. Det kräver inte ett specifikt jobberbjudande, vilket förenklar både för arbetsgivare och individer.

- **Graduate Visa** ger internationella studenter möjlighet att stanna kvar i Storbritannien i upp till två år efter examen (tre år för doktorander), vilket skapar en väg in på arbetsmarknaden för nyutexaminerade.

- **Skilled Worker Visa** och regler kopplade till Shortage Occupation List gör det enklare för företag att rekrytera inom yrken där det råder brist på kompetens.

Den internationella arbetskraften, tillsammans med relativt tydliga regler för arbetsvisum, gör det möjligt för företag i London att rekrytera utifrån ett större urval av kandidater. Det har särskilt betydelse för företag som verkar inom sektorer med hög efterfrågan på specialiserad expertis, som AI, fintech och life science.

Samarbete och mångfald för ett starkare startup-ekosystem

London stärker sitt startup-ekosystem genom att aktivt främja samarbete, inkludering och mångfald. Ett exempel är CityVentures Alliance, ett samarbete mellan staden, University of London, City of London

Corporation och flera andra aktörer. Initiativet syftar till att stärka entreprenörskap bland grupper som annars riskerar att stå utanför, genom mentorskap, utbildning och nätverk³⁵. Liknande arbete bedrivs av Launch It, en organisation som hjälper unga entreprenörer från mindre gynnade stadsdelar att starta och driva företag. Med stöd i form av kontorsutrymmen, affärsrådgivning och finansieringshjälp blir entreprenörskap tillgängligt för fler³⁶.

Samtidigt spelar universitet som University College London en viktig roll i att koppla samman akademisk forskning med näringslivet via innovationsplattformar som IDEALondon³⁷, vilket skapar förutsättningar för nya företag att växa. För sociala entreprenörer fungerar Impact Hub London³⁸ som en samlingsplats för idéer med fokus på samhällsnytta, inklusive initiativ inom hälsa, klimat och cirkulär ekonomi. Genom dessa olika insatser kombinerar London riskkapital med ett starkt kulturellt stöd för mångfald och samverkan, vilket gör ekosystemet både dynamiskt och inkluderande.

32. London & Partners (2023) London: The world's leading startup hub.

33. Tech Nation (2023) UK's top VC firms and funding trends.

34. Dealroom (2023) London vs Stockholm: Investment Landscape.

35. <https://www.cityventures.co.uk/about-us>

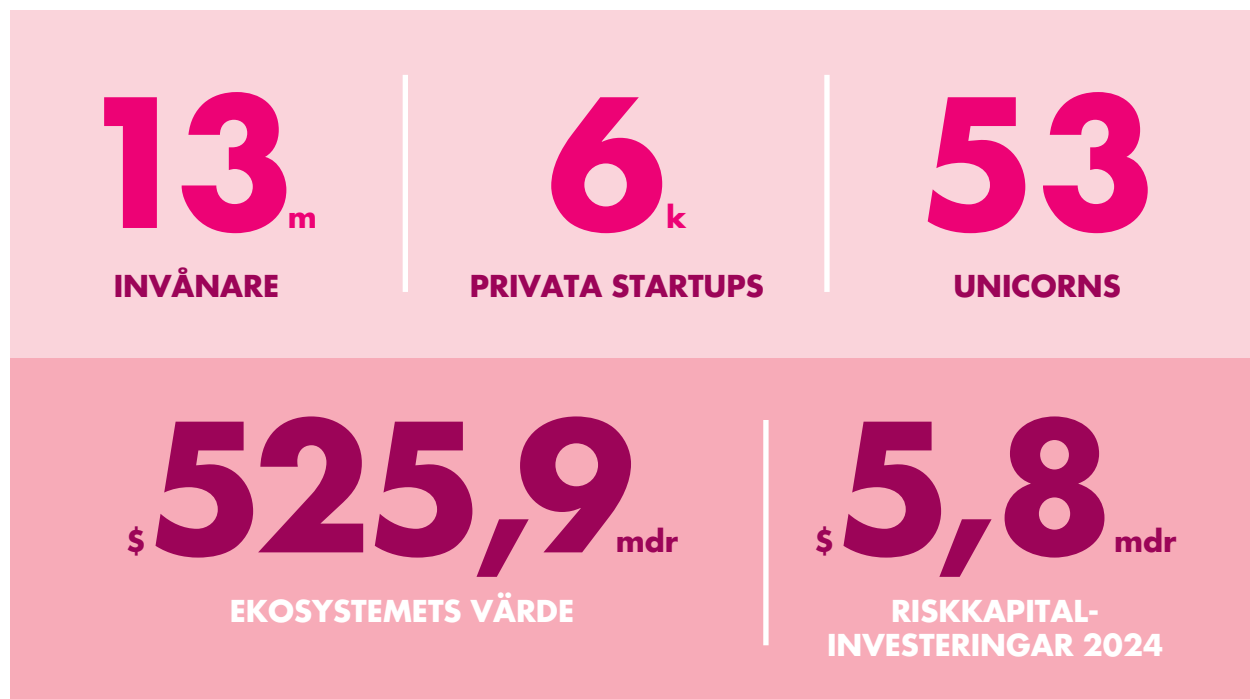
36. <https://www.launchit.org.uk/>

37. <https://www.idealondon.co.uk/>

38. <https://london.impacthub.net/>

Paris – Växande finans- och technav med stark hemmamarknad

Under de senaste åren har Paris snabbt klivit fram som en av Europas mest ambitiösa och målinriktade startup-städer. I kölvattnet av brexit har staden stärkt sin roll som finans- och innovationscentrum, samtidigt som den drar nytta av en stor hemmamarknad. Paris, som alltid haft en förmåga att sätta trender, fortsätter att vara i framkant även när det gäller innovation och startups.

Källa: Dealroom

Med 67 miljoner invånare utgör Paris en metropol med en stark hemmamarknad – en viktig fördel för bolag med tillväxtambitioner. I kontrast till mer marknadsdrivna ekosystem kännetecknas Paris av ett starkt statligt engagemang, där offentlig sektor spelar en central roll i att forma förutsättningarna för innovation, kapitalförsörjning och kompetensutveckling.

Samtidigt möter ekosystemet utmaningar. Trots omfattande statliga insatser kvarstår frågor kring byråkrati, fragmenterade stödsystem och svårigheter för startups att navigera mellan nationella och regionala program. Vissa entreprenörer upplever också att regleringar och trögrörliga strukturer kan hämma tempot i ett ekosystem som i grunden är designat för snabb tillväxt.

Startup-finansiering genom offentliga stödprogram och samordnade investeringsplattformar

Paris arbetar målmedvetet för att stärka finansiering och kapitaltillgången till sitt startup-ekosystem genom en rad strategiska initiativ och samarbeten. Staten och regionen Île-de-France erbjuder

omfattande stödprogram, såsom BPI France, en offentlig investeringsbank som tillhandahåller lån, garantier och direktinvesteringar i innovativa startups, särskilt i tidiga faser³⁹. Detta kompletteras av bidrag och subventioner riktade mot teknikutveckling och internationalisering.

För att underlätta tillgången till riskkapital har Paris skapat attraktiva investeringsmiljöer som lockar både nationella och internationella investerare. Exempelvis fungerar La French Tech som en central plattform för att samordna aktörer inom ekosystemet, från startups till riskkapitalbolag och myndigheter, vilket ökar möjligheterna till saminvesteringar och nätverkande⁴⁰.

Akademisk spets och nationella program stärker tillgången på tech-kompetens

Tillgången på kvalificerad kompetens är en nyckelfråga för alla startup-ekosystem – och här har Paris ett av Europas starkaste utgångslägen. Forskningsklustret Paris-Saclay räknas som ett av

världens ledande inom teknik och naturvetenskap, och staden har över 20 framstående handelshögskolor och tekniska universitet. Frankrike har fler högt citerade forskare än något annat land i Europa, vilket stärker basen för deeptech och avancerad forskning. För att även underlätta internationell rekrytering har regeringen infört French Tech Visa – ett initiativ som förenklar etableringen för entreprenörer, investerare och experter från andra länder. Resultatet är en stad som inte bara producerar talang, utan också attraherar den från annat håll⁴¹.

Partnerskap och strategiska statliga satsningar formar framtidens ekosystem

Det offentliga har en tydlig och aktiv roll i att forma utvecklingen av Paris startups scen. Ekosystemet bygger i hög grad på strategisk styrning och långsiktiga statliga åtaganden, där

satsningar riktas mot sektorer med stor innovations- och tillväxtpotential. Styrkan ligger också i samverkan mellan staten, storföretag och startups. Ett tydligt exempel är Station F – världens största startup-campus – där unga bolag, globala teknikjättar och investerare samsas i en miljö där kunskap, kapital och infrastruktur kopplas ihop. Även programmet French Tech Next40/120 visar på vikten av partnerskap. Det riktar sig till de mest lovande tech-bolagen i landet och ger dem ett skräddarsytt stöd för internationalisering, finansiering, talangrekrytering, tillgång till nya marknader och rådgivning kopplat till exempelvis immateriella rättigheter och juridiska frågor. Nätverket kring programmet samlar stöd från ett stort antal offentliga aktörer som bland annat Business France, Bpifrance och Banque de France⁴².

39. <https://www.bpifrance.com/>

40. <https://lafrenchtech.gouv.fr/en/>

41. La French Tech (2023) French Tech Visa Program: <https://lafrenchtech.gouv.fr/en/come-work-in-france/french-tech-visa>

42. La French Tech (2023) French Tech Next40/120 Program <https://lafrenchtech.gouv.fr/en/programme/french-tech-next40-120>

Fyra ekosystem i blickfånget – Stockholms ekosystem i jämförelse med Amsterdam, London och Paris

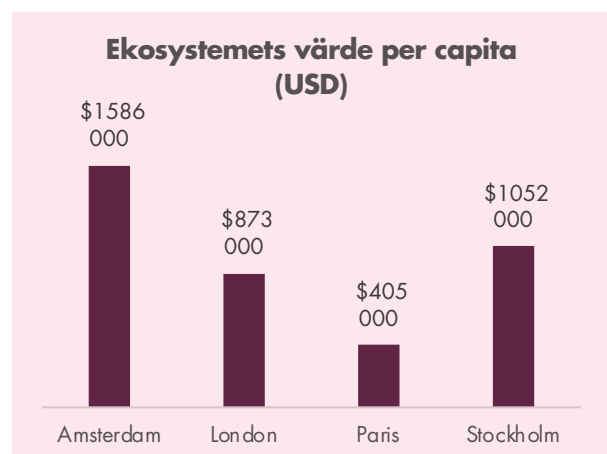
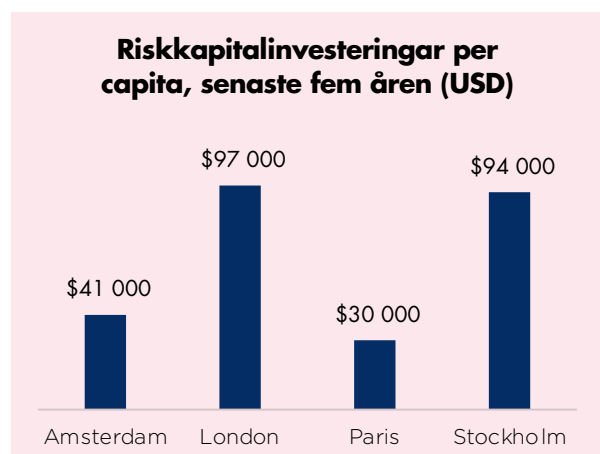
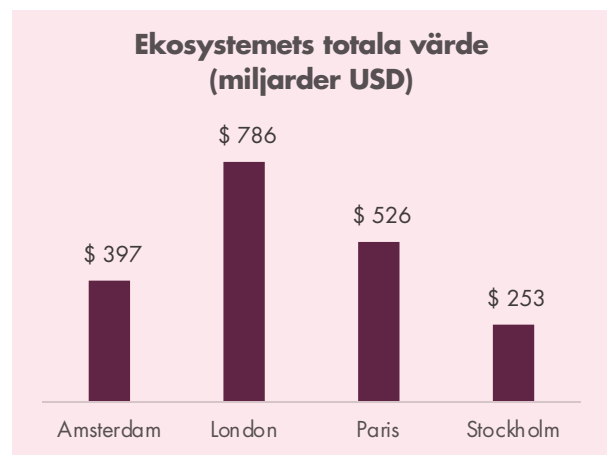
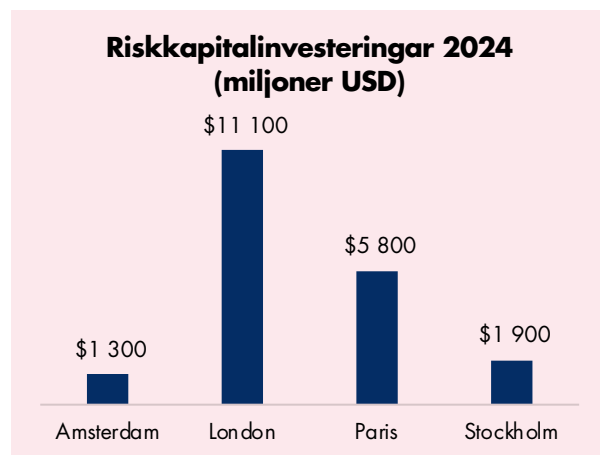
Hur presterar Europas ledande startup-ekosystem när vi ställer dem mot varandra? En överblick visar att Stockholm står sig starkt i relation till sin storlek, med stora investeringsvolym per capita och framstående sektorer. Samtidigt halkar Stockholm efter i jakten på nästa unicorn.

Stockholm imponerar i riskkapital per capita – trots mindre totalvolym än London och Paris

London och Paris dominerar i absoluta tal när det gäller riskkapitalinvesteringar under 2024. London lockade investeringar till ett värde av 11,1 miljarder dollar, medan Stockholms andel låg på 1,9 miljarder dollar. Men sett till ekosystemens storlek och befolkning visar Stockholm en imponerande styrka de senaste fem åren. Per capita har Stockholms riskkapitalinvesteringar legat på 94 miljarder dollar de senaste fem åren – i nivå med Londons investeringar per capita och klart före både Paris och Amsterdam.

Stockholm sticker ut i startupvärde per capita – högre än både Paris och London

Världsstäderna London och Paris har högt värderade ekosystem, där städernas portföljer av startups värderas till hundratals miljarder dollar. Amsterdam imponerar med en samlad värdering av sina startups på nästan 400 miljarder dollar. Stockholm ligger en bit efter med drygt 250 miljarder. Tittar vi på värdet per invånare får Stockholm en helt annan tyngd – här ligger värdet på över en miljon dollar per person, klart före Paris och London och bara slaget av Amsterdam.

Källa: Dealroom

Stockholms står stark inom flera sektorer men utmanas av Europas tungviktare

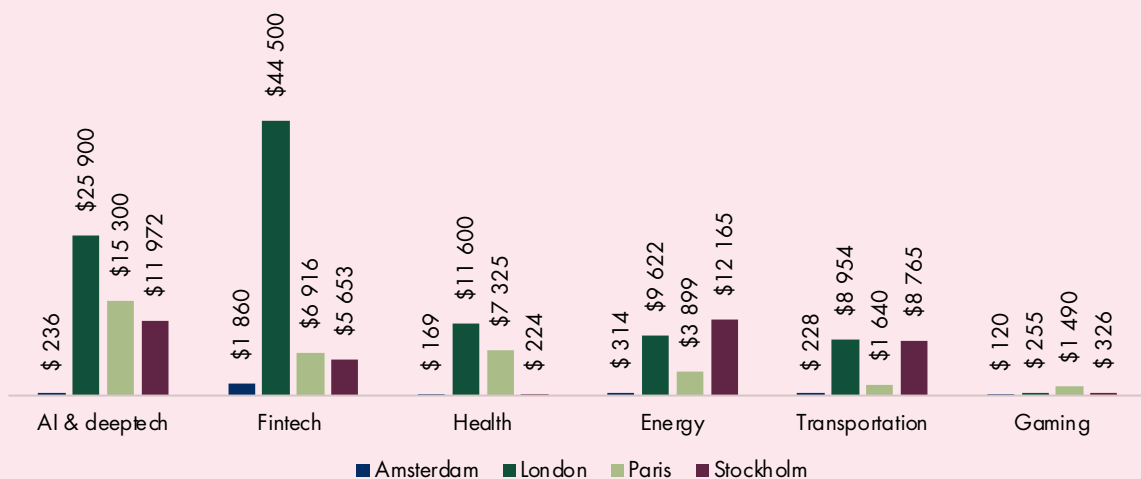
Stockholm uppvisar hög konkurrenskraft inom flera tekniktunga sektorer. I jämförelse med London är investeringsvolymerna i absoluta tal högre inom områden som fintech och delar av healthtech, vilket i stor utsträckning kan förklaras av Londons marknadsstorlek och roll som globalt finanscentrum. Samtidigt står Stockholm starkt inom AI och deeptech, där investeringsnivåer och bolagstäthet i relation till stadens storlek ligger i nivå med jämförbara europeiska hubbar.

Jämfört med Paris håller Stockholm jämna steg inom både fintech och deeptech. För climatetech saknas i dagsläget en separat och fullt jämförbar investeringskategori, då investeringar inom området

ofta redovisas under bredare sektorer såsom energi, transport och greentech. Investeringsnivåerna inom energi och transport visar dock tydligt på Stockholms starka position inom greentech och mobilitet, där staden framstår som en tydlig utmanare till London och ligger långt före Amsterdam, trots dess uttalade hållbarhetsprofil.

Inom gaming är de totala investeringsnivåerna generellt lägre, även om sektorn fortsatt har stark internationell räckvidd från Stockholm, samtidigt som Paris har utmärkt sig genom ökade investeringar under de senaste åren.

Investeringar i olika sektorer 2019-2024 (miljoner USD)

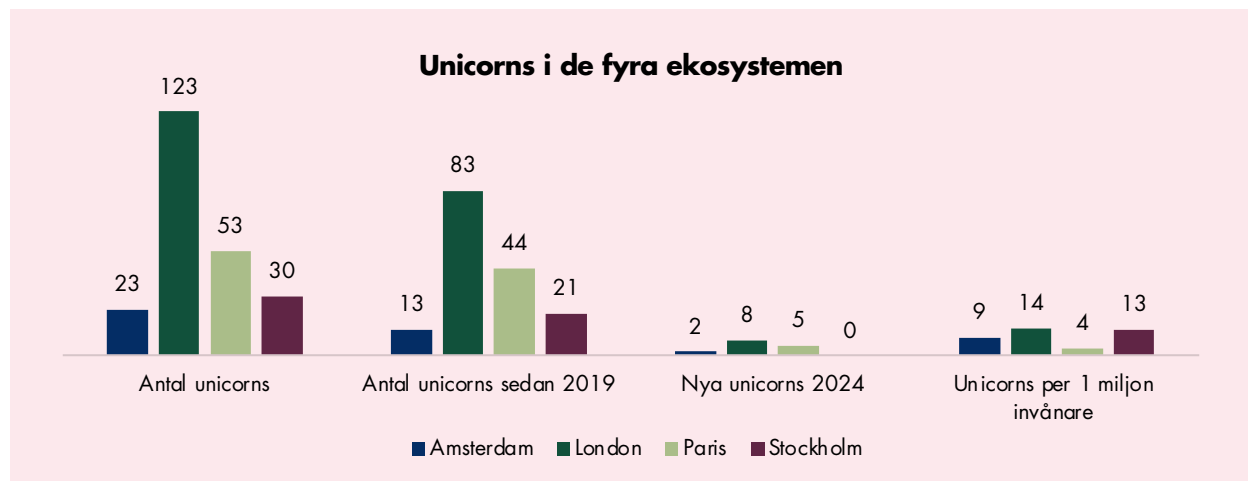
Källa: Dealroom

Stockholm imponerar med många unicorns per capita – men bristen på nya unicorns väckte oro under 2024 och början av 2025

Med 123 unicorns spelar London i en egen liga, men när vi väger in storleken på städerna blir bilden en annan: Stockholm ligger näst intill på samma nivå som London när det gäller unicorns per en miljon invånare – en imponerande prestation för ett betydligt mindre ekosystem. Trots denna starka position finns en tydlig varningssignal. Under 2024 tillkom flera nya unicorns i både London, Paris och Amsterdam – men inte en enda

i Stockholm. Avsaknaden av nya unicorns understryker behovet av att stärka stödet för nästa generations snabbväxande företag, om Stockholm ska behålla sin position som en av Europas främsta innovationshubbar.

Även om Stockholm inte fick några nya unicorns under 2024 förändrades bilden markant under 2025 då flera nya snabbväxande bolag passerade miljardvärderingen.

Källa: Dealroom

FRÅN INSIKTER TILL HANDLING – HUR KAN STOCKHOLMS STARTUP-SCEN STÄRKAS?

Detta kapitel sammanfattar slutsatserna från Rambölls analys och de djupintervjuer som genomförts med centrala aktörer i startup-ekosystemet. Slutsatserna har tagits fram i samverkan med Stockholm Business Region, som bidragit med ekosystemkunskap och strategisk kontextualisering av resultaten. Underlaget ger en fördjupad förståelse för vilka områden som bedöms vara av störst betydelse för Stockholms fortsatta utveckling som startupstad.

Stockholm har under lång tid haft en stark position som hemvist för innovativa startups och teknikdrivna företag. För att behålla och vidareutveckla denna position behöver ekosystemet fortsätta att vara både förnyelseinriktat och anpassningsbart. Den globala omvärlden förändras snabbt, och frågor som ekonomiska svängningar, säkerhetspolitiska förutsättningar och teknologiska skiften påverkar

förutsättningarna för såväl entreprenörer som investerare.

Trots detta visar Stockholm en tydlig förmåga att utvecklas. Under de senaste åren har staden lyckats attrahera betydande riskkapital, även i perioder då många andra ekosystem haft det svårare. Mellan 2020 och 2024 låg Stockholm i topp i Europa vad gäller investeringar per capita – ett tecken på att ekosystemet har både bredd och djup.

Framöver behöver Stockholm fortsätta stärka sin attraktionskraft genom att utveckla ekosystemets strukturer, bygga vidare på sina styrkor och arbeta ännu mer samordnat. Erfarenheter från andra europeiska städer visar att kontinuerlig förnyelse är en central framgångsfaktor. Nedan presenteras tre områden som är särskilt viktiga att prioritera inför 2030.

PHOTO: HENRIK TRYG

Utforska nya sektorer genom ekosystemets befintliga styrkeområden

Stockholms startup-ekosystem har en bred och väletablerad styrkebas och står starkt inom en rad vertikaler. Förutom framstående positioner inom impacttech, fintech och AI har Stockholm även betydande närvaro inom musictech, creative tech, gaming, healthtech och cleantech. Tillsammans utgör dessa områden en stabil grund för fortsatt innovation och tillväxt, särskilt inom digitala tjänster, mjukvara och datadrivna tillämpningar.

Samtidigt skapar omvärldsförändringar nya behov och möjligheter, bland annat inom cybersäkerhet, försvarsteknik och klimatanpassning, där efterfrågan på tekniska lösningar ökar både i Europa och globalt. Detta öppnar för att Stockholms startups kan bredda sina tillämpningar och ta steg in i sektorer där innovationsbehoven växer snabbt, i kombination med strukturer för ansvar, säkerhet och långsiktig drift.

Här finns särskilt goda möjligheter för ekosystemet. Genom att kombinera Stockholms redan starka kompetens inom AI, deeptech och hållbar teknik med investeringar i data, beräkningsinfrastruktur, standarder och gemensamma arbetssätt kan nya tillämpningsområden utvecklas där företag bidrar till starkt samhällselig resiliens, klimatteknik, säker digital infrastruktur samt teknologier för den gröna och digitala omställningen.

I detta sammanhang har Stockholm möjlighet att bygga kapacitet inom så kallad sovereign AI och nästa generations AI-lösningar. Med sovereign AI avses AI-

system där data, beräkningskapacitet och kritisk digital infrastruktur hanteras inom nationella eller europeiska ramar, med tydligt ansvar för livscykel, drift och regelefterlevnad, i syfte att säkerställa datasuveränitet, säkerhet och strategisk autonomi. Detta är i dag ett utvecklingsområde snarare än ett fullt etablerat ekosystem, och även ett område där Stockholm har goda förutsättningar att ta en ledande roll genom långsiktigt strategiarbete, investeringsvilja och stärkt samverkan mellan offentlig sektor, akademi och industri.

Nästa generations AI omfattar mer avancerade och resurskrävande AI-lösningar, såsom generativ AI, industriell AI och AI-system med höga krav på tillförlitlighet och robusthet i samhällskritiska sammanhang. Dessa tillämpningar skiljer sig tekniskt och organisatoriskt från dagens kommersiella AI-tjänster och kräver testmiljöer, gemensamma dataresurser och långsiktiga investeringar. I praktiken kan detta möjliggöra säkra och regulatoriskt anpassad AI-användning inom offentlig sektor, exempelvis i form av beslutsstöd för myndigheter, prediktiva analyser för samhällsplanering samt hantering av känsliga data inom vård och omsorg. Inom cybersäkerhet och försvarsteknik kan nästa generations AI bidra till avancerad hotdetektion, analys av cyberangrepp och skydd av kritisk digital infrastruktur. Inom energi- och klimatomställningen kan AI bidra till optimering av elnät, energilagring och klimatanpassning, medan industriell AI kan stärka resiliensen i leverantörskedjor och effektivisera produktion genom prediktivt underhåll och automatisering, förutsatt stabil tillgång till data och långsiktig systemintegration.

Mot denna bakgrund framstår Kista Science City som en särskilt lämplig utvecklingsmiljö. Områdets koncentration av internationella teknikföretag, starka forskningsmiljöer, avancerad digital infrastruktur och historiska koppling till telekom och nätverksteknologi skapar goda förutsättningar att utveckla Kista till ett nav för säkra, skalbara och samhällsnära AI. Redan i dag finns initiativ och samarbeten som pekar i denna riktning, bland annat inom tillämpad AI-forskning, beräkningsmiljöer samt en levande samverkan mellan industri, akademi och offentlig sektor kring data- och AI-infrastruktur.

Sammantaget har Stockholm potential att ta steget från **IT-undret under 2000-talet till ett ekosystem för tillförlitlig och samhällsnära AI under 2030-talet**, där nästa generations AI utvecklas och tillämpas i nära samspel med näringsliv, samhälle och offentlig sektor. Stadens starka FoU-miljöer och etablerade samverkan mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor ger en stabil plattform för långsiktigt värdeskapande, men utvecklingen kräver ett gemensamt åtagande där privata investerare, näringsliv, akademi och offentliga aktörer tillsammans mobiliserar kapital, kompetens, institutionell kapacitet och genomförandekraft i nivå med Stockholms internationella ambitioner.

Tänk nytt kring kompetensförsörjning – bygg lokal kompetens och bidra till nationell policy

Kompetensförsörjning är avgörande för Stockholms fortsatta utveckling som teknikstad. På kort sikt är tillgång till internationell talang en viktig komponent, och flera nationella initiativ – såsom Work in Sweden – arbetar aktivt med att stärka Sveriges attraktivitet för spetskompetenser. Här har Stockholm en betydande roll genom att bidra med insikter, behovsbild och genom dialog med nationella aktörer.

På längre sikt behöver staden också utveckla en bredare och mer hållbar kompetensbas. Det innebär att fler unga och nya grupper ges möjligheter att utveckla entreprenöriella och tekniska färdigheter. Genom utbildningsinsatser, stärkt samarbete med universitet samt satsningar på inspiration och rådgivning kan fler se entreprenörskap som en möjlig väg. I en tid när arbetsmarknaden förändras snabbt, inte minst genom AI-utvecklingen, kan företagande vara ett attraktivt alternativ som stärker både individers och stadens utvecklingskraft.

Bygg Stockholms ekosystem starkt tillsammans

För att ytterligare stärka startup-ekosystemet behövs ett mer samlat och strategiskt arbetssätt. I en tid när resurser behöver användas effektivt blir koordinering mellan ekosystemets aktörer allt viktigare. Ett gemensamt fokus underlättar prioriteringar, minskar överlappande initiativ och skapar tydligare strukturer för både entreprenörer och investerare.

Stockholm har goda förutsättningar att utveckla detta samarbete. Stadens identitet som ett öppet och inkluderande ekosystem, med tydlig profil inom hållbarhet och framtidsteknologier, är en viktig tillgång. För att dessa styrkor ska komma till sin rätt behövs en koordinerande funktion som kan samla aktörer, stödja dialog och bidra till att insatserna går i samma riktning.

Med ett sådant arbetssätt kan Stockholm stärka sin internationella position och skapa en tydlig och inkluderande plattform där både etablerade aktörer och nya entreprenörer ges möjlighet att utvecklas och växa. Detta lägger grunden för ett långsiktigt konkurrenskraftigt och resiliellt startup-ekosystem.

BILAGA 1. STUDIENS GENOMFÖRANDE

Underlaget till rapporten har tagits fram av Stockholm Business Region, baserad på datainsamling, intervjuer och analys genomförd av Ramboll Management Consulting under januari–maj 2025. Syftet är att identifiera de strategiska områden där Stockholm behöver agera för att stärka sitt startup-ekosystem fram till 2030. Fokus ligger på ekosystemets techorienterade startups – ett område där Stockholm har en stark position men står inför växande internationell konkurrens. Studien avgränsar sig till de trender och faktorer som bedöms ha störst påverkan på ekosystemets utveckling, snarare än att försöka ge en heltäckande bild av framtiden.

Det rör sig om en riktad analys av vad som driver förändring och vilka val Stockholm står inför.

Studien bygger på en kombination av metoder och har genomförts i flera steg:

1. Kartläggning av ekosystemet – Vi har identifierat relevanta aktörer, initiativ och trender genom inledande genomgång av till exempel tidigare rapporter, policyinitiativ och investeringsdata.

2. Intervjuer med experter och nyckelaktörer – För att få en djupare förståelse för nuläget och framtida utmaningar har vi genomfört djupintervjuer med 25 experter från startup-ekosystemet, både i Sverige och internationellt.

intervjuerna genomfördes innan den accelererade utvecklingen inom generativ AI under hösten 2025, vilket beaktas i rapportens uppdaterade sammanfattning.

3. Internationell jämförelse – Vi har kompletterat analysen genom att undersöka startup-ekosystemen i Amsterdam, London och Paris, som är tre av Europas mest dynamiska innovationshubbar. Genom intervjuer med experter i nämnda städer har vi identifierat lärdomar som kan vara relevanta för Stockholm.

4. Syntes och analys – Genom att kombinera insikterna från dokumentstudier och intervjuer har vi identifierat de centrala utmaningarna och möjligheterna för Stockholms startup-scen.

Intervjuer med representanter för Stockholms startup-ekosystem

En central del av studien är intervjuer med representanter från olika delar av Stockholms startup-ekosystem, inklusive entreprenörer, investerare, akademien, innovationsmiljöer och offentliga aktörer. Urvalet har gjorts för att spegla en bredd av perspektiv, från tidiga startups till etablerade scaleups, samt från privata och offentliga stödfunktioner. Nedan redovisar vi de personer vi har intervjuat.

- Naimul Abd, vd, SweBAN – Swedish Business Angel Networks
- Michaëla Berglund, vd, Feminvest
- Magnus Bergman, medgrundare och partner, Luminar Ventures
- Johan Crona, grundare och vd, Cloud Capital
- Lisa Ericsson, chef, KTH Innovation
- Kalle Fahlvik, Startup Policy Officer, Allied for Startups
- Andreas Grape, medgrundare och vd, Nordic Angels
- Sara Herrlin, grundare, Sthlm Music City
- Carl-Henrik Koit, vd, Almi Företagspartner Stockholm Sörmland
- Sofia Lindelöw, Nordenchef, Norrskan Foundation
- Donnie SC Lygonis, Business Development Coach & Innovation Strategist, KTH Innovation
- Jack Melcher-Claësson, Head of Startups & Community, Epicenter
- Niklas Rudemo, medgrundare och Chief Product Officer, Bolago StartupTools
- Frank Schuil, medgrundare och styrelseordförande, Safello
- Docent Alex Jonsson, Tech Dr, RISE Research Institutes of Sweden
- Sasan Shaba, ansvarig för filantropiska investeringar och internationella samarbeten, SISP
- Marta Sjögren, medgrundare och vd, Paebbl
- Karin Ruiz, vd, Sting
- Vincent Weir, General Partner, Nordic Science Capital
- Karin Ekdahl Westberg, Stockholm stad

Intervjuer med representanter för andra startup-ekosystem

För att kunna göra en internationell jämförelse har vi även intervjuat experter från Amsterdam, London och Paris, verksamma inom internationell affärsutveckling, stadsutveckling och teknologi. Bland de intervjuade finns representanter från offentliga organisationer, innovationsbolag och deep tech-sektorn:

- Thomas Fauvel, expert inom DeepTech, Choose Paris Region, Paris
- Salla Hanninen, Vice President of Business Development Nordics/Baltics, London & Partners, London
- Agata Hidalgo, European Affairs Manager, Digitale France, Paris
- Brian MacAulay, Principal Economist, Digital Catapult, London
- Hendrik-Jan Overmeer, Head of Public Affairs, Dutch Startup Association, Amsterdam
- Igneta Skilaustyte, Project Manager, City of Amsterdam, Amsterdam

Dokumentstudie

Utöver intervjuer har vi genomfört en omfattande genomgång av rapporter, policyinitiativ och data för att stärka analysen med både kvalitativa och kvantitativa insikter. Vi har bland annat studerat:

- Tidigare rapporter om Stockholms startup-ekosystem
- Investeringstrender och kapitalflöden
- Policyförändringar och regulatoriska faktorer som påverkar startups
- Internationella benchmark-studier av startup-ekosystem

Stockholm Business Region

Stockholm Business Region är Stockholms stads näringslivs- och destinationsbolag. Vårt uppdrag är att stärka Stockholms attraktionskraft som en ledande region för företagsetableringar och turism, både internationellt och lokalt. Vi arbetar för att Stockholm ska vara en attraktiv plats för företag, talanger, möten, evenemang och besökare.

Stockholm är en av världens mest innovativa, kreativa och hållbara städer. I samarbete med näringsliv, akademi, organisationer, kommuner och myndigheter arbetar vi för att öka kännedomen om och sätta Stockholm på världskartan. Tillsammans ska våra insatser bidra till en konkurrenskraftig plats, redo att välkomna besökare och företagsetableringar.

Stockholm Business Region AB

PO. Box 12240 SE-102 26 Stockholm, Sweden

Besöksadress: Fleminggatan 4

Telefon: + 46 (0) 8 508 280 00

stockholmbusinessregion.com | stockholmbusinessregion.se
visitstockholm.com

Follow @stockholmbusinessregion @visitstockholm
on LinkedIn | Facebook | Instagram